METİN ELOĞLU

Yine

ADAM

©
Bu kitabın yayın hakları
ADAM YAYINCILIK A.Ş.'nindir.

Daha önce *Düdüklü Tencere* (1951, 1962);
Sultan Palamut (1957); *Odun* (1959); *Horozdan Korkan Oğlan* (1961);
Türkiye'nin Adresi (1965); *Ayşemayşe* (1965) adlarıyla 7 kitap
olarak basılmıştır.

Adam Yayıncılık'ta Birinci Basım: Eylül 1982

Kapak Düzeni: Erkal Yavi

182.03.015.244.88

ADAM YAYINCILIK VE MATBAACILIK A.Ş. VALİKONAĞI CAD. AKKAVAK SOK. 4/3 İSTANBUL TELEKS:23790 rada tr

Metin Eloğlu

•

Yine

Düdüklü Tencere/Sultan Palamut/Odun
Horozdan Korkan Oğlan/Türkiye'nin Adresi
Ayşemayşe

Şiir

ADAM

DÜDÜKLÜ TENCERE

DÜDÜKLÜ TENCERE

Pazarları daha gündüzden,
Ahçıbaşı, aklını başına devşir;
Börekler kızaracak nar gibi;
Kıymalı, ıspanaklı, peynirli...
Sonbahar yağmuru oluklarda,
Çüşbalığı haşlanacak!

Mesela zamkinülzarefe yemeğinin
Akşama yetişmesi lazım, başın darda.
Al eline şu nesneyi,
Dibini bir güzel yağla,
Sovanını da doğra, düt! desin;
Bir tutam tuz, biraz kimyon;
Şıpın işi pişiverir.
Baksanıza göbek atıyor;
Beylere selam, hanımlara selam!
Çengi misin be gâvur icadı,
Düdüklü tencere misin?

BALLI BÖREK

Musikili oda
Antikadır uzundur
Yaşasın sırma döşek
Saadetler bizimdir

Dürdanem
Aynaların âşığı
Bir bakar canü yürekten
Şen gönlüne yaraşır

O surat zengin işi
Pislik sürse yakışır
Bir yerini sinek ısırsa
Pamukla kaşır

Dürdanem
Pencerede sırnaşır
Atlı ağalarla sümüklü sakalar
Kapı önünde tokuşur

Akşam olur
Kervan çıkar yokuşu
Sofrada sümbül hoşafı
Mavi mavi bekleşir

Kapı vurulunca damat bey gelir
Zembilde turfanda çilek
Gidişatımız çok kötüymüş
Damadın nesine gerek

Dürdane ballı börek

PADİŞAH SAYESİNDE

Rüstem Paşa konağında
Işıklar yandı
İnce eşya ışıdı
Saat sekizde

Çil tekerlek yokuşta
At araba beleşten
Gelip durdu yavaştan
Tantanalı kapıda

Gelen konuk bey paşa
Ayakları öpülmüş
Konağın içi gümüş
Yüz altına bir neşe

Ut ustası ut başında, telinde
Akord işi kırıtarak
Kırk tane güzel uşak
Sofra dışında

O mübarek yaz gecesinde
Tez vurulmuş sülün yedik
Kâh soyunduk kâh giyindik
Padişah sayesinde

Kavuk sallamayana yazık
Hanım kız, okumuş kız
Siz o babadan değilsiniz
Doğrusu kalbiniz bozuk

Rüstem Paşa'nın gençliği
Sedirde geçti
Lale sümbül devrinde
Tahta kılıç belinde

PADİŞAHIN İZNİYLE

Yatsıyla imsak arasında
Gizli ferman bilindi
Tatar Ayşe soyundu
Harem dairesinde

Padişahın izniyle
Tatar Ayşe güzeldir
Yıkadı sildi natır
Daha gündüz gözüyle

Daha neler de neler
Sakala boncuk dizili
İğreti uçkur çözülü
Tatar'ı içeri koyver

Herifin erkekliği üstünde
Elleri Ayşe'ye doğru
Naçarlık içinde Ayşe'nin ömrü
Pencere karşısı cellatlı kule

Gazap işi olağan
Ahırda kırk tane katır
Uzak duranın hali haraptır
Bir yol kuruldu şölen

Şölenin yanında döşek
Dün geceden gül kokulu
Bu ne iştir Allah kulu
Vurulmuş ceylanla sırmalı eşek

BİT YENİĞİ

Kötüymüş, cahilmiş; bunlar hep peşin hüküm...
Dolmabahçe'ye yanaşın da — eğer yanaşabilirseniz —
İyi niyetle şöyle bir kolaçan edin:
Adam oturmuş memleketi düşünüyordu;
Ama önü havuzmuş da yelpazelenirmiş,
Ama yediği önünde, yemediği ardında,
Ama...
Nankör herifler, aması yok bu işin;
Adam oturmuş bal gibi memleketi düşünüyordu:
Dalaman çayı hazin akar, diyordu;
Onu biraz delişmen akıtmalı.
Istıranca dağlarında bir eşek
Güneşe karşı işer;
O eşeğin de icabına bakmalı...
Bizim Hacı haram yemez,
Pelvan İbrahim kıçını yumaz,
İstanbul çocukları askerlik edemez...
Açlığa muska lazım,
Sadrazama tasma lazım...
Ah, her şey düzelecekti ama,
Devletlinin sol kalçasında
Bir zalim çıban!

Ulan Baltacı Mehmet,
Ulan Yedisekiz Hasan Paşa
Ulan 1914 savaşı;
Ulan Nasrettin Hocanın kuşu...

Bu arada sanat işleri de gelişti
Tekke ilahileri, Minakyan tiyatroları,
Bilmemkimin fırçasında
Manolyalar ölmezleşti..
Hele bir Yahya Kemal yetişti ki
Yahya Kemal derim sana!
Tanzimat, Servetifünun, Fecriâti...
O dehşetli yazarlar bir olup
Bunca gerçeği tefe kodular.
Bülbülle mehtabın hakkını,
Heceyle aruzun şerefini korudular.
Bu menıleket başka türlü nasıl kalkınsın?
Yaşasın,
Vallah billah yaşasın!

İŞ GÜÇ SAHİPLERİ

Ben uyandım,
İlyas'ı dürttüm, o da uyandı;
Bizim sesimize Sahavet Hanım da uyandı;
Elimizi yüzümüzü yıkadık,
Sabah çişimizi ettik,
Giyindik;
Doğru işe...

Dostum İlyas'la beraber
Saat 12'ye kadar çalıştık,
Bir saat dinlendik,
Sonra 6'ya kadar yine çalıştık;
Sahavet Hanım bilmiyoruz ne yaptı...

Akşam oldu, sular karardı;
Ben 260 kuruş aldım,
İlyas da o kadar;
Sahavet Hanım 35 lira aldı...

AÇ KARNINA SAKIZ

Beşiktaş'ta Kürt Bekir'in kahvesi,
Gözönünde helalinden bir deniz;
Aylardan temmuz; ağustosla haziranın arası.
Biraz ötede hayâl şehir, Anadolu yakası;
Günlerden ya cuma, ya cumartesi...
Gözleri kararak, midesi öterekten
Şair Şükrü Bey şiir yazıyor...
Şiirin ismi ne, tahmin edin bakalım?
'İnce ruhumun esrarengiz nâlesi...'

İlkten gözleri şöyle uzaklara dalıyor;
Rengârenk bulutlar evlere şenlik,
Ufkun güzelliği güneşin battığı yerde...
Köylü'den bir nefes alır almaz,
Genzi yanıyor.

Geniz yanadursun,
Şükrü Bey bu şiiri mutlaka yazacak!
Vallahi de yazacak, billahi de yazacak;
Hassas insanlarına gözyaşına bakmak yok!
Diyecek ki bir pundunu kollayıp:

Anamdan şâir doğdum, sonradan oldum sanma;
Ey gafil okuyucu, genç şâirlere kanma...
Istırabın meyvası mısralarım acıdır,
Kafiyelerdeki ilhâm aşkımın kırbacıdır.

Kalemi tükürükleyip saldırıyor kâğıda:

İlâhi duygularla süslü ilhâm perisi;
Gelsin şiir dehâmın gelsin öteberisi...

İçinde cinas olsun, teşbih, istiare olsun,
Yürekler acısı bir şiiriyet;
Barışla ne işim var, neme lazım hürriyet...
Veremle, intiharla bitsin sonu;
Ucunda on papel var, boru mu bu!

İki ekmekle dünyada doymayız, diyordu;
Ben köroğlunu bilmez miyim...
Özçelik de doymaz, yaradılıştan obur.
250 gram pastırmayı nasıl yemiştik geçen akşam;
Üstüne iki tane de yumurta kırmıştık;
Bir baş sovan, bir buçuk ramazan pidesi,
Komşuların verdiği bir tabak tepeleme irmik helvası...

Melâl sevdâzedeye lûtuftur sanıyorum,
Ey sâki bana mey sun, için için yanıyorum...

Yaradana sığınıp bir beyit daha yazdı,
Ama ben burada tekrarlamaya utanıyorum
O esnada kalemin ucu bitti,
Garsonun çakısını isteyip dikkatle yonttu:

Mehtâplı gecelerde ruhum hasretle inler
Bu ilâhi nağmeyi taşısın yelkenliler...

Tam aşkın ölmezliğinden bahsedecekken,
Kötü bir ihtimal içinde yer etmez mi!
Hadi bu harika şiir bitti diyelim,
İzzet Bey sözünde durur muydu ki?
Yani on lirayı verip, bu şiiri alır mıydı?
Birden ateş gibi bir beyit geldi aklına:

Gözlerinin yeşili sanki denizin dibi,
O bembeyaz kolların sırçadan saray gibi...

Tam üç aydır yıkanmadı, diyordu:
Hangimiz yıkandık zaten, hani hamam parası?
Özçelik'de bit bile çıkmış, dün geri çevirdiler okuldan;
Üç aylıklara daha yirmi gün var;
Amasya'nın telgrafı: Baldız hanım geliyor,
İki çocuğuyla başlarına yıkılmak üzre;
Elektriğin, bekçi aylığının eli kulağında zaten;
Şükrü'yü bugünlere mi doğurdun,
Ah anam, garip anam!
Yaratıcı meleke kendini gösteriverdi:

Gelsin bülbülü şeydâ, boşalsın peymâneler,
Ruhumun derûnunda esrarengiz nâleler..

Zehir içip geberse... Şerefine yediremiyor.
Evi barkı terketmek erkeğin şanından mı?
Bütün bunlar sanki yetmezmiş gibi,
Bu sabah da kubur patladı.

Hazan akşamlarında inleyen bir garip ney;
Ardından kahkahalar, Tanrım, bu ne biçim şey?

Anlaşıldı bu gece evcek açız.
Bakkalın önünden bile geçemem,
Kasaba rastlasam belki de dövüşeceğiz...
İyisi mi, sen buradan usulcacık kırarsın,
Yüz dirhem ekmek alıp sinersin bir kuytuya;
Ötekiler de ne halleri varsa görsünler,
Sana güvenip de gelmediler ya dünyaya!

Tam arka kapıdan sıvışacakken,
Garson, ensesinde bitiverdi:
Önce şu hesabı görelim Şükrü Bey;
Az şekerli kahveyi höpürdete höpürdete içersin,
Oğlum Remzi, çakın var mı?
Oğlum Remzi, şu radyoyu açıver!
Gel Remzi, git Remzi...
Sonra da tüyersin ha?
Hıyarağa!

Çıkarıp, son onluğu da garsona verdi.

AÇ AYI

Kâfir zurna güzel öttü;

İşi yoksa varsın ötsün...

Def dümbelek gırla gitti;

Işi yoksa varsın gitsin...

Bir kara kız, kılpıranga kızılçengi;

Karşıma durup kırıttı;

İşi yoksa varsın kırıtsın...

Açlıktan susuzluktan

Dilim damağımı yırttı,

Şeytan geldi beni dürttü;

Ne yapsanız oynayamam...

Çergibaşı hapı yuttu!

DAYI BEY

Eski bereket kalmadı şiirlerde;
Hikâyesi anlatılmaz, uzundur.
Ama gerekliymiş, olsun efendim,
Hürriyet olduktan sonra bu memlekette,
Egemenlik ulusundur!

Ulus yan çizer, kuyu kazar;
Ulus ince eler, sık dokur...
Mesela?
Mesela, şiir yazar.

Tatlı canıma kıyıp, bir yol düşündüm;
Yetmedi, bir daha düşündüm;
Kalemi mürekkebe banınca,
İşte bu şiiri döktürdüm:

Elifimin camında
Perdeler geniş
Kâh ısıtır, kâh soldurur eşyayı
En güzel güneş

Elifimin aklında
Bir zengin evi
Köşk mü desem konak mı desem
Bütün yataklar yaylı

Elifimin gönlünde
Sevdalar türlü türlü
Oturmuş tırnak keser
Komşunun oğlu

Elifimin dayısı da
Aksi gibi hürriyete âşık
Yazılar yazar çizgiler çizer
Hey gidi gençlik

KALDIRIM MÜHENDİSİ

Günler günleri kovaladı, aylar ayları;
Sabah karanlığında, öğle üstü, geceleyin
Aşk yılları,
Öğrenim yılları;
Pembe yıllar başımın tacı,
Zifiri yılları anama söylemeyin...
Ham hayaller, olmaz işler peşinde,
Gözüm kime ilişse ben onun yâri...

Kabaetime pıçak sokuluyor aşktan ötürü;
Caket pantol kumara gidiyor aşktan ötürü;
Gençliğimi harcıyorum bir çırpıda;
Bu da mı aşktan ötürü?
Dangalak! dese biri...
Hayatımın bu parçasını neye benzetsem?
Mesela, mesela, mesela...
Osmanlı tarihinde Deli İbrahim Devri.

Daha mühendisliğimin ilk yılları
Ahırkapı'dan bir kız alıyorum.
Kız beş vakit namazında,
Söküğümü diker, yatağımı kabartır,
Patlıcanı kızartıp ağzıma verir;
Sonumuz mu?
Sonumuz belli...

O bekâr o yalnız günlerimde
Güzel İstanbul'u gezdim dolaştım,
Altımda Tanrı vergisi bir taşıt.
Öyle işler gördüm ki içim parçalandı;
Namussuz namusluya,
İnsan hayvana eşit.

O duvar senin bu duvar benim,
Bir güz gecesi eve dönüyorum.
Köşebaşında bizim aile efradı:
Biri kızkardeşim, öteki ninem;
Nermin fingirdeşiyor, ninem dileniyordu;
Bu yaştan sonra yalan söylemem.

Gözlerim yaşardı, kendimi dar attım postaneye:
Biricik kardeşim İlyas, diye bir mektup yazdım;
Bana 30 lira gönder acele,
Senden başka güvenecek kimsem yok...
Ne dersiniz, şu bildiğiniz İlyas
Cevap bile vermedi hergele.

Bundan sonrasını kalem yazamaz,
Ne kadar azgın olursa olsun.
Bir bakıyorsunuz iş peşindeyim,
Ekmek, dostluk, hürriyet peşindeyim;
Bir de bakıyorsunuz düşmüşüm mahkemelere...
Sayın yargıç! diyorum son celsede;
Ben ileriliği iş olsun diye sevdim;
Siz tuttunuz ciddiye aldınız;
Ama artık mapuslara düşmeyeceğim,
Aklımla oturup, aklımla kalkacağım...

GARİP KUŞUN YUVASI

Bu evden içeri biyol girene,
Oh çekmek yasak;
Sofrasında tuz, lambasında gaz yasak!
Öyle bir evdir ki bu,
Hayale yakın, akla uzak;
Delibozuk kapıları
Toz bürüdü salkımsaçak;
Daha açık konuşalım:
Bizim evin merdiveni,
Bilemedin üç basamak.

Oturmuş kös dinleriz;
Kimimiz ârif, kimimiz ahmak;
Bir babamız vardı katı yürekli,
Ektiğini biçemeden
Gürledi gitti.

Gazhane yollarından toplayıp
Kömür koydum mangala;
Şubat sonlarında bir kış gecesi;
Oy dingala dingala...
Yalın ayak, başı kabak
Anamız geldi;

Eğildik eteğini öptük:
Yolculuk iyi geçti mi, ana?
Harem-Salacak arasında
Denize düştüm;
Balıklar yanıma üştü.
Bir mavilik bir mavilik,
Bakınca kendimden geçtim.
Bu koku ne acaba?
Mangalda çarıklar pişti.
Sofraya çöktük, delik sahan delik sahan içinde;
Amanın Allah;
Üç yudum aldım,
Tükendi şişe;
Şişedeki zehir
Derdimi deşti.
Bir türkü söyledim ince,
Bülbüller cama kondu:
'İki kol iki bacak
'Hürriyetle yaşanır ancak.'
Hele anamı bir daha öpeyim;
Yarın sabaha kadar,
Kim ölecek, kim kalacak...

Sabah oldu, uyandık evcek;
Bir kız geldi kapıya:
Alacaksan al beni...
Alamam!
Kahkahanın bini bir paraya.
İşin doğrusunu bu kıza anlatamam;
İçtiğimiz su acı,
Gördüğümüz düşler felaket düşü,
Pencereden uzan də bak,
Bak da ağla;
Bir yatakta sekiz kişi...
Haydi seni aldık, diyelim;
Dokuz kişi bir yatağa sığıştık,
Nefes nefese...
Verem olduk, temsil;
Ne halt ederiz gayrı?
İlişme bize,
Bozma keyfimizi;
Havalanmış mahalle kızı.

GİDİŞAT

Tacir Ali Beyin karısı
Hoş insandır bencileyin
Ama muhtara sorarsanız
Mahallenin yüzkarası.

Donsuz yatarmış geceleyin
Yatar a, öyle alışmış
Hem bize ne, bu gidişat
Başıyla barabermiş Ali Beyin.

Tacir Ali Bey şimdi trende
Yan gelip yatmış
Karıyı kızanı hepten unutmuş
Evleri var hane hane.

ERKEK ZELİHA'NIN TORUNU

Ben bütün mahallenin dilindeyim
Her dedikoduda bulunurum
Bir vakitler dükkân işleten
Erkek Zeliha'nın torunuyum.

Ben bazı günler ağacın yanındayım
Ahlatların dibindeyim
Yüzü ciletle kesilmiş
Kötülerin koynundayım.

Yağmur yağar da hava bozunca
Eve yollanırım çişim gelince
Dil döküp şiir yazarım
Gönüller şen olunca.

Evden çıkarım annem kızınca
Para bozdururum tütün alınca
O kahve senin bu kahve benim
Bitlenirim kış boyunca.

Kahve köşelerinde güzel laf ettiler
Şiirlerimi benden iyi saydılar
Tam yüz kişinin ortasında
Anama avradıma sövdüler.

Ekmek yedim tuz yaladım
Oramı buramı elledim
Sabahtan akşama kadar
Altmışaltı oynadım.

Benim aklım serseri aklı
Cebimde pıçaklar saklı
Sakal koyvermiş bir de babacığım var
Evlat yüzünden ağlamaklı.

DEDİKODU

Kadın şimdi birisini bekliyor
Zannederim para babası
Bu bekârlık çekilmez doğrusu
Herifçioğlunun kanına girmek gerekiyor
Yan oda sandık odası
Soyunmuş dökünmüş anakuzusu
Çamaşırı kirli de onu değişiyor
Gıdı gıdı hanımısı.

Dolapta çantası üç beş kuruş parası
Aferin sana ölü Ahmet karısı
Belli mi bu hayatın ötesi
Baksana millet yaşıyor
Komşunun kırk odalı hanesi
Herif eşek yükü erzak taşıyor
Hanımın hizmetçisi küçükbeyin dadısı
Tüyleri yoluk bobi çilhoroz pisipisi
Bir lokmaya el pençe divan hepsi
Aklına esen sövüp sayıyor.

Bu sokak Üsküdar'ın neresi
İnsan dedikoduya alışıyor.

HİKÂYE

Oğlan kızı parka götürdü
Taze çimen üstüne oturttu
Göğün bir köşesi mavi
Öteki köşeler kapalı
Kız oğlanı suratından öptü
Ağzından salyası aktı
Park bekçisi üç adım öteye gitti
Evlat sahibiydi utandı
Utandı da ne yaptı sanki
Kumun ortasına tükürdü
Güneş tükrüğü kuruttu

Kızın babası tezgâhtar
Daha neler de neler
Anası bol para sever
Haftada üç gün dışarı çıkar
Tezgâhtara ihanet eder

Oğlanın babası cambaz
Çürük tahtaya basmaz
Oğlan zeki ve haylaz
Evde bir çöpü ellemez
Anası kirli beyaz
Bir köroğlu bir ayvaz

Oğlan yaylı kız yaylı

BEKÂRLAR

İlyas'ı aradım meyhaneyi bırakıp,
Baktım ki yere çökmüş;
Yepyeni urbasına kusmuş,
Sol böğrünü avuçlayıp...

Bir de yazılı kâat var, gözüm ilişti;
Katmerini açıp da sermiş önüne;
Şu sıcacık yaz günlerinde,
İlyas'a vurulmuş bakkalın kızı...

Canım demiş, ciğerim demiş;
Ben sana varırım, demiş mektubunda;
Ölüm yok ya bunun ucunda,
Bohçamı alıp kaçarım, demiş...

Sen beni avluda beklersin, İlyas;
Cuma gecesi, ayışığı çıkınca.
Hepsini tasarladım şu kısa aklımca;
Sevdada karar olmaz...

Çekip gideriz viran dağlara,
Çalıdan çırpıdan bir ev kurarız,
Aşkımızın üzerine titreriz;
Hani romanlar yazıyor ya....

Sen kuş vurursun, çomakta pişiririz,
Akşam olur, hasret başlar koymaya;
Şeker İlyas, utanıyorum söylemeye;
İşte anlayıver, şöyle şöyle sevişiriz...

Bir de çocuğumuz olur, ister misin?
Bencileyin güzel, sencileyin gürbüz.
Onu sabahları ormana salarız,
Tavşan gibi seke seke büyüsün...

Unutma İlyas, cuma gecesi;
Avluya gelirsin, tanıdığım İlyas'sın!
Bir akla uyup da beni atlatmazsan,
Artık kolay ötesi...

Ne çare, İlyas'ın kafası işliyor;
Şeytana ters giydirir külahı.
Efkârından değil vallahi,
İş olsun diye her akşam içiyor.

AKILSIZ KALEM

Perşembe sabahı erken uyandım,
İşime karışmasınlar canım efendim.

Sokağa çıktım; daracık, viran...
Sekerek yürüme hey kâfir oğlan!

Komşudan komşuya Elif uzamış;
Pabucu değdikçe, eşik tozumuş.

Elifimin doğru dürüst kaşları;
Daha da önünde toplum işleri...

Bahçıvanın yüreği inceden ince;
Millet bahçesine dikili yonca.

Kimi şiir başıboş, kimi şiir güdümlü;
Taş kırmak da önemli, şairlik de önemli.

Mercimeğe fırın, peynire tulum...
Böyle şeyler yazma akılsız kalem!

Ustama danışıp, ağzımı büzdüm;
Demokrasi yetişmese, ah, öleyazdım!

HARAMA ÇÖZÜLMÜŞ UÇKUR

Bütün bunları yazdıktan sonra,
Aramızda her şey bitiyor.
Elâleme rezil oluyoruz işte;
Oh, diyecekler, yüreğimiz yağ bağladı;
Elkızının fendi eloğlunu yendi, diyecekler;
Orası senin umurunda mı!

Sen böyle değildin önceleri,
Sonraları sonraları işi sapıttın;
Madem ki rol yapmaya hevesin vardı,
Keşke bir tiyatroya girseydin!

Delilik edilir, edilmez değil;
Yalan da söylenir bazı bazı...
Ama, şu kancıklığa ne buyrulur?
Oynadığın madikleri neye yoralım?
Bu dünya insanı azdırıyor,
Para insanı değiştiriyor, tüccar kızı!

Hiç unutmam bir kış gecesi,
Kahpe dünyada yersiz yurtsuzum;
Kapısına geliyorum, kapıyı açmıyor;
Bir kova da su döküyor üstüme;
Pencerenin gerisinde bir erkek sesi,
Kıkır kıkır gülmeler,
Öpüşüp koklaşmalar...
Şuna bakın hele: Yüksek tahsil talebesi...
Buna ne derler bilir misin?
Buna derler katır cilvesi!

Ya o bırakıp bırakıp gitmeler,
Samsun gezisinde kafayı çekip oynamalar?
Pazarlığımız aklına hiç gelmedi mi, kaltak;
İnsanlık bunu mu emreder?

Biz seninle aynı kapdan yedik,
Aynı yatakta uyuduk;
Yaşadığımız o iyi, kötü günler
Gözüne dizine dursun!

Ben seni efendi kız sandım;
Ettiğin iri iri laflara bakıp,
Ben seni insan sandım;
Bırak, metelik etmezmişsin!

Gayrı selamın sabahın ardını kes,
Kanıma ekmek doğrama.
Var git, zekânı güle güle kullan;
Güzelliğin de senin olsun, paran da!

Arkamdan laf etmişsin, sana yakıştıramadım;
Beni rezil edip, bir köşeye kodu, demişsin...
Dayını kışkırtacakmışsın da bir gece vakti;
Parayla iki serseri tutup, ibreti âlem için,
Kafamı gövdemden ayırtacakmış!
Dur hele, madem ki iş bu yola döküldü;
Hepsini dinle de gözün gönlün açılsın:

Sana söylediklerimin çoğu yalandı;
Ben kim, Fransa'ya gitmek kim...
Hele o tüccarlık masalı?
Nasıl yuttuğuna hâlâ şaşarım.
Samsun'da enişteler,
Zonguldak'ta teyzeler,
Adana ilinde bilmemne hanı;
Koca koca okullardan diplomalar;
Bizi bekleyen aydınlık günler...

Kafana dank desin artık;
Bütün bunlar kuyruklu bir yalandı.
Başka ne yapabilirdim, söylesene!
Yeşilinden tut da mavisine kadar,
Nah! yumruk gibi gözlerin vardı.
Narçiçeği dudaklar, kulağının memesi;
Saç dendi mi aklıma seninkiler geliyor;
Kalçalarının tarifini pek beceremiyorum...

Bana, kaba herifin birisin, diyorlardı;
Seni sevdikten sonra inceliverdim:
Efendim'li, estağfurullah'lı konuşmalar;
Kundura boyacısına her gün 15 kuruş;
— Elbette, ne zannettindi —
Sakala perdah, bıyığa rastık;
Entarimsi gömlekler,
Çiklet ilen güneş gözlüğü...
İncele incele hani yok mu ya,
Höt! desen devrilecek oğlanlara benzedim.
Bir şey ikram edildi mi; mersi!
Birine tosladın mı; pardon!
Boncurlar, bonsuvarlar...
Bu arada anamın kefen parasını da yedik;
Belediye'deki sıramız güme gitti.
İş bunlarla bitse, öpüp başıma koyacağım;
Beni enayi yerine kodun, değil mi?
Senin için iki eşek yükü şiir yazdım,
Dört kamyon rakı içtim,
Gurbetlere düştüm,
Düz ovada yolumu şaştım;
Hadi bütün bunları sineye çektik diyelim;
Ya o belsoğukluğu?

Amma da yaptın şıllık kız,
Dağlıysak, insan değil miyiz yani?
Koyunları sattık,vurduk üç bini;
Öküzleri sattık, vurduk beş bini;
Bu parayı mezara mı götüreceğiz?

Hele gel, seni vizon pöstekilere saram;
Koluma takıp, Kervansaray'a gidem;
Sana Chat-Noir'lar alam mı;
Kokluyanın burnu düşsün.
Joze İturbi'den, Xavier Cugat'dan
Sana pilak alam mı?
O çalsın, sen tepinedur...
Seni eşek sütünden banyolara yatırıp,
Camel'ini binliklerle yakam mı?

Naylonuna ne verem?

HAZIR KASABAYA İNMİŞKEN BİR DE RESİM ÇEKTİRELİM DEDİK

Nutuklarda kitaplarda öyle dedik,
Biraz efendi gibi durun;
Kurağı, sıtmayı, hasta öküzü
Bir an için unutun;
Karnınız tokmuş, sırtınız pekmiş gibi,
Şöyle güler yüzle bir resminizi çekelim;
Torunlarınıza yadigâr kalsın.
Gülün yahu,
Adamı sinirlendirmeyin!

Kusura kalma resimci bey,
Gülmesini bilmiyoruz ki...

HALKIN TUTTUĞU YOL

Millet bir yol tutmuş gidiyor;
Ama iyi, ama kötü:
Samsun'dan tutmuş, Viranşehir'den tutmuş;
Ulus meydanında bir börekçi dükkânından;
Cibali'de kutu fabrikasından tutmuş;
Paşabahçe'de şişeden,
Şemsipaşa'da tütünden;
Atın yularından tutmuş, kelin perçeminden tutmuş...
Kalpazan Tahir,
Lavantacı Mehmet,
Süklümpüklüm Hanife...
Hepsini saymam, ne üstüme vazife;
Herkes bir yol tutmuş gidiyor:
Mesela bir Ali Bey var tanıdıklar arasında,
Veli Bey var;
Hani bir akla uyup da bir olsalar;
Gözümüzün yaşına bakmaksızın,
Şu güzelim memleketi satarlar.
Necip Bey var, zırzır deli;
İlhami Bey hınzır deli...
— Olanlar bize oluyor bu arada —
Taş üstüne taş koyan var,
Hürriyetten cayan var.
Bizim kayınbirader kızıla yakalandı,
Yenganımın nezlesi var.

Saat 6 dedi mi akşam oluyor, olur a...
İstinye doklarında bir işçi,
Demokrasiyi su gibi biliyor, bilir a...
Kiminde akıl fikir noksanlığı,
Kiminde fazlası var.
Mösyö Hırant'ın gözlüğü firenk altını,
O da öyle bulmuş geçimin yolunu.
Kerim Usta keçilerini kaybetmiş.
Necati Beyin de felsefesi şu:
Armut piş, ağzıma düş.
Erkilet güzeli bağlar bozuyor.
Kaçamak Sulhiye'nin tadı başkadır.
O kömür gözleri olmasaydı keşke;
Mualla Hanım kötülüğe teşnedir.
Şair İlyas'ın evi tamtakır kuru bakır;
Ferhunde Hamfendinin evinde halayıklar;
Kenarın dilberi hüsnüne pek güvenme;
Yel üfürür, su götürür, engel olabilene aşkolsun;
Malum ya, alınyazısı var!

1939 yılında bir zelzele Erzincan'ı yıkıyor;
Anladık, çaresi yok...
Ardından su basıyor Çukurova'yı;
Eskişehir felaketi, Balıkesir yangını;
Çarşamba'yı sel alıyor.
Anladık, bütün bunların çaresi yok;

Tabiat kuvveti, ihmal, şu veya bu...
Ya o kıtlık yılları;
Uluorta salavatlar, tekbirler;
Günün birinde dokuz cinayet?
Ne İsa, ne Musa, ne Muhammet bu işe karışıyor;
Verem alıp gidiyor, ardından bakakalıyoruz;
Trahom kör ediyor, sıkıysa önüne geç;
Sıtma... hele o sıtma;
Ha bereket!
Firengiden dökülüyoruz.

Millet bir yol tutmuş gidiyor;
Hepsinin işi iş zaten...
İşçi Muharrem yorganı başına çekiyor;
Komşunun ahretliği gönül çekiyor;
Bülbüller akasyanın dalında dem çekiyor;
Anam çile çekiyor;
Çek deveci develeri yokuşa, aman...

A B C... V Y Z!
Bugünlük bu;
Yarın kelime dizisi,
Öbür gün el yazısı;
Aç istediğin gazeteyi,
Güldür güldür oku...
Kel Aliço'nun güreşlerini oku,
Orospuların gizli defterlerini oku,
Yusuf ile Zeliha'yı oku, gözlerine kan otursun;
Zenginin malını,
Züğürdün halini,
Demokrasinin iktisadi cephesini oku;
Orayı sökemedin galiba?
Geç pir aşkına cinayetleri oku...
Ha babam ha, ha babam ha;
Oku be!

ÖMÜR TÖRPÜSÜ

Yaşamak istiyorum
Yaşamak istiyorsun
Yaşamak istiyor

Böyle şiir olmaz, diyeceksin; biliyorum.
Ama böyle dünya olur mu?
Böyle barış olur mu?
Böyle hürriyet olur mu?
Böyle kardeşlik olur mu?
Biliyorum ki,katlanıver, diyeceksin;
Ama böyle de yaşamak olur mu!

ZURNANIN ZIRT DEDİĞİ YER

Bu dünya Sultan Süleyman'a kalmamış;
Ama size kalacak.
Olur a, Sultan Süleyman bilememiş işini;
Ama siz bileceksiniz.
Şöyle sizinle beraber üç beş kişi;
Öte yanı kördöğüşü.
Bir gün yaşamışsınız, ömrünüze bereket;
Akşam olmuş kendiliğinden;
Bir konağınız var dayalı döşeli;
Kapıda arabanız, oda oda mutluluğunuz;
Kadehte kuşsütü var, tabakta minaregölgesi...
Biraz da aşk masalı ekleyin bu düzene;
Eklediniz mi?
Oh, yaşamak ne güzel şeymiş be!
Güzeldir tabii...

Şimdi de bir oda düşünün bakalım;
Halı, kilim hakgetire,
Ekmeğin, katığın lafı hiç edilmesin,
Otu ocağı bir kalem geçin;
Beş kişi uzanmış bir sedire,
Basıyorlar küfürü;
Kime?
Ne bileyim ben, kime...
Bu oda niçin mi yoksul?
O beş kişi yoksul da onun için.
Bu bayların, bayanların derdi ne mi?
Ne olacak: Memleketin derdi.
Peki ama, çaresi yok mu bu işin?

Ha şöyle,
Düşünmeye alışın.

YEME DE YANINDA YAT

Sevgili okuyucular, 1948'in yazında,
Gelip de Zehirdiken köyünü görmeliydiniz...
Ama, görmediğiniz, belki de iyi oldu;
Olur a, yüreğinize inerdi;
İnce hastalıklara yakalanıp,
Sıran sıran ölürdünüz!
Hüsmen Ağada kan yok, bitinde kan yok;
Çapa dönüşü yemiş rüzgârı, yemiş rüzgârı,
Ölüm döşeğine uzanakomuş;
Satılcana tutulmuş gelin, gözleri dönük kömüş;
Mısırlar, susamlar yerle yeksan;
Kel toprağın dili,
Nah sana... bir karış uzamış!

17 Temmuz Perşembe, akşamüzeri;
Köye, Mehmet Faruk'un ANADOLU şiirini okumuş,
Meraklı bir başıbozuk geldi;
Ahırın bitişiğindeki ahlat ağacının altına dizildiler;
Zülfiyâre dokunacak kısımları atarsak,
Şöyle bir konuşma oldu:
Siz sahici köylü müsünüz?
Eh, sayenizde öyleyiz.
Bakalım beni nasıl ağırlayacaksınız?
İşi oluruna bağlamak yok, efendiler;
İlkten gül kokulu bir sedir isterim,
Peşinden bir damacana rakı;
Siz benim gözüme baksanıza efendiler;
Bir damacana rakı,
Ancak kuzu dolmasıyla içilir;
Sucuklar, kaz ciğeri, envai çeşit turşular;
Sofranın yanında bir davul zurna;
Ha, ne dersiniz?

(Köylüler verecek cevap bulamazlar)
Anlaşıldı, sükût ikrardan gelir...

Bu başaklar sahici başak mı?
Buyur?
Bu başaklar sahici başak mı diyorum.
Yani ne demek istiyorsun, hemşerim;
Yel üfürdü, su götürdü; buna hükümet netsin?
İlkten tohum çürüdü; buna hükümet netsin?
Sonra hava kurakladı; buna hükümet netsin?
Akşam oldu; buna hükümet netsin?
İşte efendilik beratımız,
İşte kooperatif makbuzları,
İşte sıtma haplarımız;
Büyükler bizi düşünmez mi sanıyorsun!
(Başıbozuk zılgıtı yiyince, öfke topuğuna çıkar)
Şimdiden ekilir mi bu tohum?
Beş haneli köy buraya kurulur mu?
Hani söğütlük, hani pınar;
Göğünde turnalar hani?
El gün içine çıkar mı şimdi bu köy?
Şu ovanın rengine bakın,
Sarısı sarı değil, yeşili yeşil değil;
Bulutu toprağından zibidi!
(Sinirleri yatışınca etrafını şöyle bir kolaçan eder)
Şu yarı çıplak herif kim?
Bir çoban.
Sahici çobanlardan mı bari?
Allah, Allah, o kadarını biz ne bilelim?
(Öteki kıs kıs güler)
Bir kaval çalsın da dinleyelim.
(Arayıp tararlar ama, kaval bulunmaz;

başıbozuk dudak büküp başka lafa geçer)
Senin gözündeki ne?
Tırahom
Senin ciğerindeki ne?
Verem.
Senin avurdundaki ne?
Latilokum.
Tahmin etmiştim zaten...
Dur, aklıma gelmişken onu da sorayım:
Şu ağacın bülbülü nerde?
Bülbül mü? Bülbül de ne?
(O esnada katıra yüklenmiş bir ölü getirirler)
Bu da nesi?
Bu bizim Dönükgöz İzzet'in babası;
Çakır Fadime'yi alıvermemiş oğluna,
Bir eşek, iki ölçek unla başından savamamış;
İzzet de o uykudayken nacağı çalmış boynuna!
Oğlu babasını vurdu ha?
(Başıbozuk pısınca, köylülerin aklı başına gelir)
Hemşerim, sen kimsin be?
Ben İstanbul'dan gelme,
Emirgân güzeli Vuslat'tan doğma,
Ben bütün insanları seven,
Vatanı için deli divane olan,
Ben alınterine âşık,
Okumuş, allâme kesilmiş,
Milyon nüsha basılmış,
Gidinin oğlu Gümüş...
Peki ama, sen ne iş yaparsın be hemşerim?
Ben (ne dese beğenirsiniz)
Ben hazır yerim!

AŞK MEKTUBU

Dün akşam senden ayrıldıktan sonra,
İlyas'lara gittim.
Oturup, şu evlenme meselesini uzun uzun konuştuk;
Karısı da akla yakın şeyler söyledi:
Ben gerçi onu severim, dedi;
Beraberce yaşayıp gitmenizi kim istemez?
Ama, yoksulluğa alışkın değildir o;
Açlığa, yalınkat döşeklere pek katlanamaz.
Dinledikçe, kızcağıza hak verdim;
Bu iş olmayacak gibime geliyor, ne dersin?
Sen öyle görmüşsün büyüklerinden;
Dört kap yemekli sofralar görmüşsün,
Karpuz kollu yaz entarileri görmüşsün;
Yattığın yataklar herhalde somyalıdır;
Haftada bir-iki, sinemaya gidersiniz evcek...
Hayat pahalı, sana pabuç alamam;
Pabucu bırak, şöyle karın doyurucu bir şeyler de alamam;
Kitap alamam mesela,
Radyo alamam, tiyatro bileti alamam;
Gençsin birçok şeylerde gönlün kalacak.
Peşin söylemeli ki, sonra bana gücenmeyesin;
Benim cıgaram var, rakım var;
Alıştığım insanlar var bunca yıldır,
Sevdiğim, inandığım;
Onlarla görüşmeden edemem.
Hepsini kabullensen bile, günü nasıl kurtaracağız;
Memurluk bana gelmez,
Ticaret falan da yapamam, yaradılışım böyle;
Çelimsizim, taş kıramam.
Ben yazarak, çizerek geçinmek zorundayım;

Diyeceksin ki; ölme eşeğim ölme!
Sen bir aralık demiştin ki:
Gerekirse, ben de çalışırım, demiştin;
İngilizceden tercümeler yaparım, dikiş dikerim;
El işine koşmak gücüme gitmez;
Annem bana bunların hepsini öğretti.
Benim anam da iyi kadındır, biliyorsun;
Sana kaynanalık etmez tabii.
Ama, hastalıklı, eli işe varmıyor;
Bulaşık mı yıkayacaksın, tercüme mi yapacaksın;
Ortalığı mı süpüreceksin, dikiş mi dikeceksin?
Bir gün, beş gün değil ki bu;
Gençliğini yitirince hayattan soğuyacaksın.
Ben şiir de yazıyorum, biliyorsun;
Şiirlerimde barış gibi, hürriyet gibi sözler geçiyor;
Buna içerleyenler olacak belki,
Bu güzelim işe bir kulp takıverecekler;
Cezaevlerine düşeceğim, sen yapayalnız dışarda...

Bu mektubu postaya vermeden önce,
Şöyle bir gözden geçirdim;
Başka kusurlarım olsaydı,
Emin ol, onları da yazacaktım.

Bak düşün taşın.

KOZALAK MAHALLESİ

Çakal eriğinin olmuşları
Yere düşüyor;
Mezarcı oturmuş düşünüyor.

Hacıbey, diyor içinden;
O ne biçim gidişattı öyle,
İyiye doğruya hiç bakmadan,
Kendinden emin, alabildiğine...
Din, nemelazımcılık dini;
İman, para pul imanı;
Namus?
Namus denilen şey yoktu ki sende!

Senin çırağın keyfi gıcır, Bodos Ağa;
Çekmiş mi kepenkleri,
Kurmuş mu masayı sana...
Yine mi küfür edeceksin?
Geçmişini geleceğini....
Sahi, ne oldu o boyalı eşek;
Babana satabildin mi?

Ah ah, Çolak Hafız, ah ah!
Neydi o püsküllü fesler, öcü gibi kadınlar;
Neydi o arap yazıları;
Tekkeler, muskalar, ah ah;
İşten önce dua lazım bu vatana!
Sen burada rahat edemiyorsun;
Şöyle hortlayıp, bir meydana gidip;
Şeriat isteriz! diye bağırsana.

Çekirdekten yetişme tacir,
Kapancızade.
Ehlikeyiflere, başı darda kalanlara,
Kâfir oğlan Hızır gibi yetişir;
Şeker mi yok, un mu yok,
İlaç mı yok hastana;
Bayıl sekiz-on mislini,
Çıkarıp versin sana;
Nice yıldır bu işin kurdu.
Ama eninde sonunda,
Gözünü toprak doyurdu.

Süpürge tohumları bitti mi?
Bitti.
Mısır koçanları bitti mi?
Bitti.
Okkanın altına gittin mi?
Gittim.
Doğruluk Fırını'nın sahibi,
Sen kurnaz adamdın hani?

Ne haber curnalcılar şahı,
Hak hukuk lafı edilmiyor mu bu civarda?
İleri fikirliler yok mu acep?
Tam sana ihtiyacımız varken,
Ne cehenneme gittin, yahu?

Yalınkattan ölüm döşekleri,
Peşpeşe çaresiz dertler;
Aheste aheste çıkar elbet,
Bunca mazlumun ahı!

Ne sandın yalancı şahit, ne sandın;
Kıç yalamayı ölüme çare mi sandın?
Ali, Veli'yi vurmuş, doğru mu?
Vallahi yalan.
Patron işçiyi dövmüş, doğru mu?
Billahi yalan.
Hele şükür zıbardın...
Ölenin ardından kem laf edilmez ama,
Susmak elimden gelmiyor,
Kusura bakma!

Bu mezarlığa iyi insanlar gelmedi mi? diyeceksiniz;
Geldi.
Ama onlara sözümü yok,
İyi olmak hepimizin ödevi.

MASAL MASAL MATİTAS

Bir ara çağdaş çağdaş tüttü;
Caydı, Taşdevrince tüttü...
Cami-ül Ezher'e devam etti bir ara;
Hac'a gitti, Holivut'a gitti...
Kâh ferace-yaşmak, kâh bikini mayo;
Kâh kızoğlankız, kâh vesikalı orospu;
Sabahları sırtını sıvazlar Yahya Kemal'in,
Akşamları Oktay Rifat'ın çenesini okşar;
Doğuya vergi bir duman bu, hinoğluhin!

Şubatlardan arta kalan bir kış gecesi,
Köşede pusu kurup, gözleri kör olası;
İncecik billur pembe köşkte oturan,
Hüseyin Beyin önünü kesti...
Şöyle bir irkildi Hüseyin Bey;
Polis molis olmasın sakın bu zibidi?
Haktanır olmasın, vatansever olmasın?
Baktı ki, duman bir tuhaf kokuyor;
Tereyağında kızarmış koçyumurtası kokuyor,
Kirli çamaşır kokuyor.
Baktı ki, duman dalkavuğun, suçortağının biri;
Yelkenler suya iniverdi seninkinde:
Efendim, bir emriniz mi var? dedi.
Dedi ki duman: Saygıdeğer Hüseyin Beyefendi!
Bizim evde bu gece kimler var, bir bilseniz...
Masraf Nazırı Hasan Paşa'nın ortanca kerimesi
Fabrikatör Sırrı Bey'in bacanağı;
Vurguncu Sezai Bey var, belki tanırsınız;
Itrî'ler, Dede'ler, Leylâ Hanım'lar;
Karaborsacı Hidayet Bey'ler;

Randevucu Müjgân Hanım'la hemşiresi...
Sizin evde ne var, anlayalım yani?
Lâhavlevelâkuvveteillâbillâhilaliyülazim!
Bizim ev sizinkine benzer mi, a evladım?
Bizim ev, dokuz göbekten asiller evi;
Çerkeztavuğu eksik olmaz ki bizim evden;
Hele patlıcanlı horhor kebabı,
Saray usulü sebzeli yahni,
Şahane usulde erişte graten,
Garnitürlü arnavutciğeri
Kraliçe çorbası,
Safranlı İstanbul pilavı...
(Aç açına bunları yazmak öyle gücüme gidiyor ki)
Muska böreği,
Bülbül yüreği...
Tatlılardan ne var, peki?
Dilberdudağı,
Hanımgöbeği...
Ekşilerden?
Yani iş inada bindi!
Açtı ağzını, yumdu gözünü Hüseyin Bey:
Biz bugün ahretliği dövdük, siz dövebildiniz mi?
Biz faizle para veririz, siz verebilir misiniz?
Karım bahçıvanla kırıştırır, sen kırıştırabilir misin?
Oğlum yoksul kızları iğfal eder, sen edebilir misin?
Kızım günaşırı çocuk aldırır, sen aldırabilir misin?
Meğer, Hicran Hanım yattığı yerde kulak kabartırmış;
Don gömlek sokağa uğrayıverdi:
A düzenbazoğludüzenbaz,
A Divan Şiiri kılıklı herif,

A Demokratın dikâlâsı!
Harpten önce neyiniz vardı ulan?
Bir kat çamaşırı yıkar yıkar giyerdiniz,
Sofranıza tok oturan aç kalkardı...
Tam o esnada ukala bir barış kuşu,
Dumanın karanlığından süzülüp,
Sokağın ışığına tüneyiverdi:
Gün ışır, hani bir tavanda mavilikler uçuşur,
Bulutlar o maviliğin peşisıra uçuşur gider...
Kızılcıklar takınmış bir ağaç iner ovaya,
Böcekler böceklerle ekmeğini bölüşür;
Dallar, tanyelinin hızınca kuşanır çiçeğini,
Çiçek, şıpınişi, beyazını edinir;
İnsan kısmının kulağına eğilir çağanlar,
Bir şeyler fısıldar tazeliğince.
Siz neyin nesisiniz,
Şu gözleriniz, kulaklarınız nɛ?

Bacak kadar piç, bana akıl vermeye utanmıyorsun değil mi?
Asıl sen, sıkıysa bizim evden içeri adımını atsana!
Merdiven başında dokuz tane köpek var;
Seni çiğ çiğ yerler alimallah!
Gerdanını biri yer,
Döşünü biri;
Gümüş tasmalısı ciğerini yer,
İkisi böğrünü üleşir,
Üçü beynini bölüşür;
Düşük kulaklısı kıçını çimdikler,
Yeşil beneklisi kasıklarını gıdıklar...
Hadi onları kafese kodun diyelim;

Sofada Kahraman Ağa var;
Azgırak gibi bir Osmanlı uşağı!
Seni çarmıha gerer inan olsun,
Kemiklerini yontar,
Alaturka şarkı dinletir,
Yerli filimlere götürür...
Diyelim ki, Kahraman Ağaya rüşvet verip kurtuldun;
Şifreli kapıyı açtın,
Zamkinozlu odayı geçtin;
Bir makina-adam dikilir karşına!
Kelkâhya içerden düğmeye bastı mıydı;
Elektrikli iskemleye oturtur,
Düdüklü tencerede kaynatır,
Atom şerbeti içirir...
Akıl ne arasın makina-adamda?
Vicdanı yok ki, namusu yok ki;
Hürlük, barışıklık özlemi yok ki...
Olur a, sesmez bir yerine dokundun, makina istop etti!
Maymun-adam yetişir, bir ip sarkıtır tavandan;
Kıskıvrak bağlar seni;
Sallasırt edip, doğru, candarma karakoluna...
Meskene tecavüzün cezası ağır;
Kadı fetvayı mühürleyince,
Cellat seni öldürür.

BOYNUMUN BORCU

Leman Hanım
Size bir şiir borcum vardı ya
İşte onu ödüyorum

SULTAN PALAMUT

VARKEN

Henüz yaşarken, bu efendi umut
Karanlık günlerin aydınlığa döneceği
Sakın tavsama sakın yüksünme
İnsanın yarası sağken iyileşir
Sağken omuz silkersin bunca engele
Ergene ereğine sağken ulaşırsın
Toprağın bitiminde bir su var a seni iletecek
Yaz tükendi miydi güz sofraları
Dağların ardı ova
Bulanığın sonu duru
Küfün altı meneviş
Etin nohudun zerdalinin tadı
Erkinlik barışıklık
Özlemler kavuşmalar
Ayışığı ishakkuşu Aynalıçarşı
Sen yaşarken
İbibikler sen yaşarken tüner üvezin dalına
Mavilik sen yaşarken o tavanda gezinir
Sen yaşarken pembeleşir ortancalar
İşte aşkın hürlüğün tutsaklığın
Koca beyazlık günbaşı serinliği
Sen henüz yaşarken ölmeden önce

Son nefesinde keşke şöyle yapsaydım deme
Aklını başına toplamak elindeydi
Yüreğini pekleştirmek zaten elinde
Söyle
Diriye soyluya düzenliye özenip
Kötü viran bozuğa gücenemez miydin
Güzelle çirkini yalanla gerçeği tartacak terazi
Yaşarken elindeydi

İnsan yaşarken varır bir ölmezliğe.

FANTİRİ FİTTON

Akşamüzeri balkona kuruldu muydu
Bacak bacak üstüne atıp cigarayı da yaktı mıydı
Şeytan diyor ki git, saçlarını dola eline
Bir sille bir tarafına, bir sille öteki tarafına
Piyango vurduysa vurdu
Kelleyi kulağı düzdünüzse düzdünüz
A şırfıntı, cakan kime

Ama olmuyor işte, Zeynep Hanımın hatırı var
Baksın Fatma'ya, baksın Muazzez'e
Reci yollarında kırılıyor zavallılar
Bu hayatın baharındaymış da dünyayı iplemezmiş
Kırıştırdığı kâr kalırmış yanına
Anasının karşısına geçip rakı içer bu kaltak
Bir alay şatıfilliyi eve doldurup fing atarlar
Kadının başına gelenler âhır vaktinde

Gitmesin efendim mecbur eden mi var
Gitmesin Todori'nin gazinosuna
Bok mu var Todori'nin gazinosunda
Otursun evceğizinde anacığına yardım etsin
Tahta silsin, kabı kacağı ovsun
Madem ki okulu bıraktı, başka işi ne
Kıçını kakıp kısmetini beklesin.

Ağda tutmasın, bacağın kıllısı da iyidir
O nane mollalar ne anlar kıllı bacaktan
Pislik sarısından başka renk mi bulamadı saçlarına
Hele entarisi... kıçı başı meydanda
Oldu olacak bari bilmem nesini de göstersin

Boş versin paraya pula
Ona dost öğüdü, hana hamama boş versin
Tahsildar Cafer'in kızı o tacire vardı da ne oldu sanki
Kime lafını ettimse; kim bu Selma Hanım? diye soruyorlar
Orospunun biridir diyemezsin ki
Bu da tutmuş, bir mühendis koymuş aklına
Güze doğru evlenecekler de, Amerika'ya gidecekler
Ona kitaplar okutmalı, şiirler ezberletmeli
Hayvan gelmiş, bari hayvan gitmesin

DOKU

Benim canım yanarmış da haberim yokmuş meğer
Dilim paslanırmış boyuna, iman tahtam sızlarmış
Bana bu şenliği, bu tosunluğu bir çırpıda
Bu çeşniyi nasıl verdin
Umarım beni sık sık hafakanlar basarmış
Dokunsalar ağlarmışım
Keçi keçi kokarmışım sokulunca
Tıknefesin ilezenin biriydim belki
Diyin ki gözlerim yoktu benim
Ellerim var diye avunurdum hey gidi

Şimdileri içimde bir kırmaşma
Gürüne dobrasına bir aşnalık
Gencelmek şimdi işte
Sevişmek şimdi işte
Buymuş demek yüreğimin pırpırı
Buymuş evim barkım ekmeğim
Vallah billah höyküresim geliyor
Kimin mi bu kafa gönül dokusu düzen
Numara yapma
O sen o, o sen!

LE GRAND PARMAK LA PORTE

Sevgili Şermin, Hayrünnisa, Saadet Hanım;
Bu memlekette aydın karı yok! diyen efendiler;
Geçerken şöyle bir uğrayın perşembeleri,
Vallah topunuzla sidik yarışı eder...
Mozart hatırlatınca da, Beethoven ezber;
Matmazelinden mandolin dersi almış kadın.
Heykel hususunda alkışı milyon değer;
Şahitler: Dökümcü İzak'la Despieau'nun baldızı, canım...
Sen kim oluyorsun, ben kim oluyorum, o kim oluyor?
Koskoca Yahya Kemal'e tenezzül etmemiş kadın!
Ayaküstü Verlaine, yatağa girince Baudelaire...
Dikkat edin, pörsümesin kauçuk memeleri,
Şurasına yastık, burasına minder...
Bedri Rahmi'ymiş, Balaban'mış... boş verir öyle şeylere;
Salvador Dali'yi sokakta görmüş kadın!
Gitse gitse Muhsin'e gider,
Dümbüllü'ye gitmez tabii
Comédie-Française seyretmiş kadın.
Le grand parmak la porte, yaaa, ne sandın?
Gâvurcanın ruhunu bilirmiş meğer!
Sanatsever, oğlansever, kızsever...
Kendisi kısır, kocası hadım.

Ne de olsa Avrupa görmüş kadın!

BENİÂDEM

O ne biçim Âdem beylik öyle
O İsmail yahu o ne biçim işçi öyle
O nasıl kılık o ne biçim avurt
Yahu o ne biçim para kazanmak öyle

Töbe de töbe

ÇİLİNGİR SOFRASI

Bu zıkkımın yanında
Arnavut ciğeri ister, bir
Çiroz salatası ister, iki
Cacık ister, üç

Adalet müsavat hürriyet demeye
Sadece yürek ister

TOPRAK

Belki Ada'daki köşkü üstüne yapacak
Karısını kızanını peşkeş çekecek belki
Ayaklarına kapanacak şöylelemesine
Benim bildiğimse rüşvet teklif eder
Şölenler adar rakılı makılı
Kanma sakın

Ense köküne vur bir odun
Yüzükoyun kapaklansın deyyus
İnsanını hor gördüğü
Somununu haraca kestiği
Bağımsızlığına diş bilediği
Şu toprağı öpsün

ÇINGIRAK

Çıngıraklı saati kurdum geceden
Göreyim seni beni şafakla uyandır dedim
Rüya dolu bir uykunun ardından
Çıngırak çalınca dapduru geldim
Kendimi dar attım karşı dağın yamacına
O alacakaranlıkta olup biteni
Elbet bir kenara yazdım

Saat altı sularında yaz sabahında
Toprağın bir toprak oluşu var
Börtü böceğin hepten uyanışı
Denizin bir deniz oluşu var ki deme gitsin
Ekin tarlasının kıyıcığında
Ağacın uzayışı var

Sonra ortalık ışıdı bu ne güzel iş
Kuş ötmeye başladı sevincinden
Anladım ki işi oydu
Gökyüzüne baktım rengince
Çiçeği kokladım
Cinsince kokuyordu

Baktım ki tabiatta yalan yok
Çiçek açarsa meyve veriyor
Irmak gibiyse denizlere akacak
Dağsa ovaların çok yükseğinde
Kuzuysa kurttan iyi
Taşsa havadan ağır
Balıksa suda soluyacak
Domuz bile yavrusunu emzirecek
Saçılan her tohum filizleniyor
Yonca oluyor, keten oluyor, buğday oluyor zamanla
Baktım ki tabiatta yalan yok

Ellerimiz el olmadıktan sonra
Vazgeçelim be kardeşler
Aklımız akıl değilse
Gönlümüz gönül değilse
Gücümüz boşunaysa
Vazgeçelim olsun bitsin
Böyle yarı yalan yarı yanlış
Yaşamaktan fayda yok

DEĞERLEME

Bu aşk senden önce hürriyete yöneldi
Gecenin ortasında sen sımsıcak bir kadın
İçinde sen varken geceler dile geldi
Barışa yöneldi umudu darmadağın
Onları özlemek belki senden güzeldi
Çünkü sen ancak onlarla vardın
Hayatın mavişliği onlarla vardı

SEN GİDELİ

Yarın sabah yüzümü de yıkamayacağım
Donum fanilam leş gibi oldu hele
Tırnaklarım uzadı kesmeye üşeniyorum
Biri sevabına çişimi de ettirse

Sokağa çıktım mıydı akşam serinliğinde
Bacaklarımda derman yok
Rakı makı içiyorum gene olmuyor
Ne Sabri'ye uğradığım var ne Celile'ye

Başım dönüyor içim sıkılıyor ha bire
Bu dünyada pırıl pırıl şeyler vardı hani
Cümbüşler vardı kahkahalar vardı hoşbeşler vardı
Hepsi peşine takılıp gitti mi ne

Anlamam o kadar incesini
Sen yanımdayken yaşamak güzeldi işte
Bana maşallah derlerdi ne iyisin derlerdi
Neysem neyim kime ne

Kırtipilim bomboğum esiriklinin biriyim
Dünya yıkıldı altında kaldım sanki
Anlaşılan bu birisinden kazık yedi diyorlar
Sen gitmeseydin de keşke

Et sevmezdim ya inadına cızbız köfte yiyorum
Küfür ediyorum sokaklara tükürüyorum
Nerde o efendilik, o kılı kırk yarmalar
Adam sen de

Tokalaşmalarla merhabalarla da ilişiğim yok
Işımış İstanbul'a bayılırdım bir vakitler
Yaz bitecek diye ödüm kopardı
Şimdi hepsi bilmemneyime

Ya büsbütün yitirsem seni
Ölsen ya da başka erkeğe varsan
Sana dokunamasam sesini duyamasam
Bırak allasen insanı deli etme

Odayı Mürvet Hanım derleyip topluyor
Temiz pak bir lokanta buldum sözde
Sağa dön olmuyor sola dön olmuyor geceleri
Önümüzdeki salıya gel bari

KISA GÜNÜN KÂRI

I

Kapıyı vurup çıktım dışarı
Sırtımda elma çuvalı

Bu gençlikte elma satılmaz
Kunduram cilalı mendilim beyaz

Bir kapı çaldım henüz ikindi
Elif'im pencerede yutkundu

Bilseniz ne dolmalar yuttum
Elif'len akşamı ettim

II

Ödünç urba giyip bir kenara oturdum
Elimde karpuz vardı
İğreti bıçakla karpuzu soydum

İkindi rüzgârında terim kurudu
Gözlerim ince bozuk
Yediğim karpuz içimi yudu

Deniz kenarıydı usul usul soyundum
Mavi su balıklı su
Tazelendi umudum

Sudan çıktım akşam oldu
Bir kötü derde düştüm
Tekmil Üsküdar bildi

Bir babam var adı Hasan
Bir anam var ağlıyor
Evimizde aş noksan

İNAT

Hâlâ sağ mısın, ulan?
Hâlâ yaşamak üzerine mi,
İnatçı deyyus?
Zehir kim için icat edildi, ulan?
Ucu ilmekli ip niye icat edildi?
Marsık,
Elektrikli sandalye,
Galata kulesi,
Atom?

KEREM EVİ

Ispanakta demir var
Havuçta B vitamini
Bende bir paket cıgara
Tadına doyulmaz bir aşk
Üç günlük bir ömür var

Daha ölmedik yani

HANIMEFENDİ

Çekinmeyip de size içimi göstersem
İçimde kin yok vallahi
Mevsim demokrasi saat sekiz suları
Hanımefendi karnım aç
Size söylüyorum hanımefendi
İçimde kin yok dedim duymadınız mı
Ununuzu eledik eleğinizi astık duvara
Tuzunuz kurudu mu hanımefendi
Karım geçen perşembe öldü sağır mısınız
Neden olacak veremden tabii
Bakın gıcır gıcır bir gece saksıda zülbaharlar
Birazdan ayışığı da çıkacak
Ayışığı
Eşşoğlueşek

Bilmem anlatabildim mi
Size olan şu kinsiz aşkım
İlkbahar değil mi ya efendim
Gün gelecek öleceğiz ölmesek iyi
Zaten karnı burnunda bir düzen
Barışsız hürriyetsiz
Erkeklik damarımız
Sırası gelince kabarır hanımefendi
Niçin öyle bir tuhaf baktınız
Hem öyle bir kabarış kabarır ki
— Sözümüz meclisten dışarı —
Siz bile apışıp kalırsınız

BİLEN BİLENE

Hazreti Süleyman bütün dilleri biliyor
Kuş dili kurbağa dili
Arıca sıçanca puhuca
Kimi Türk Frenkçeyi ana dili gibi biliyor
Kimi Türk Türkçeyi bilmemeyi biliyor
Sen beni biliyorsun
Ben seni

ERKENCİ

Olanı biteni sen de biliyorsun
Bu ara pek keyifli değilim
Heyheylerim üstümde
Niyetimi sen de biliyorsun
Bahar mahar ama
İnsanın canı neler istiyor
Geleceğe inandı mıydı hele
İşini sen de biliyorsun
Çarçabuk olsun istiyor

Beni yarın sabah erken uyandır

ŞİŞEDEKİ

Şişede durduğu gibi durmaz ki kâfir
Tutar insana yaşamayı sevdirir.

SOFRA ADABI

Keşkek şu kazanda kaynar benim bildiğim
Şu güveçte helmelenir fasulya
Kuzu şu karar ateşte çevrilir
Tuzlama şu tabağa konur ille
Yumurta şu sahana kırılır
Çorba mı? çorba şu kaşıkla içilir tabii
Hoşaf bu kaşıkla
İster uskumru olsun ister kolyoz
İster orkinos ister hanos
Balık şu bıçakla kesilir
Şarap siyahsa şu kadehe konur elbet
Beyazsa bu kadehe

Yavan ekmeği nasıl yersen ye

YİĞİTLEME

Parası olan rahat yaşar bir bakıma
Han kurar konak döşer
Uşak tutar kapısına
Gönlü olan bir güzele gönül verir
Seni bilir seni söyler
Aklı olan

TO BE OR NOT TO BE

Mahmutpaşa'da iki dükkâncığı var topu topu
Balat'da bir fabrikacığı var işte
Emirgân'da bir yalıcığı var o kadar
Bir karıcığı var, üç tanecik kapatması
Kalbi var azıcık, şekeri var epeyce
Daha daha bir hususiciği
Akşamdan akşama iki okka viskiciği
Mapusta bir oğulcuğu
Genelevde bir kızcağızı var

Okur-yazarlığı mı?
Okur-yazarlığı yok.

VAR MISIN?

Sen yoksan İstanbul'da
Gitmeyeceğim
Sensizse buraları
Durmayacağım

ELOĞLU

Eloğlu binlik bozdurur
Ben bozduramam

Eloğlu başını yastığa kor komaz uyur
Ben uyuyamam

Eloğlunun sofrasında dokuz türlü
Benim aç yattığım olur bazan

Benim evim gecekondu
Eloğlunda apartman

Eloğlunda ince müzik
Benimkisi aman aman

Benim kuru başım bana yeter
Eloğlunda karı-kızan

Ben keçileri kaybettim
Eloğlunda usta çoban

Bu soyadı bana haram

KARANFİL

Yemin etme, gözlerimle gördüm
Rengi al'dı, üstündekum gibi akçıl benekler vardı
Kokladım o koku
Sapını yaprağını elledim
Onunkinin tıpkısı
Sık sık kulak kabarttım
Vakitli vakitsiz kolaçan ettim
Nuh diyor peygamber demiyor
Ehline sordum
Kitaba baktım
O tıpatıp o

Ne toy kuşun konduğu iğreti tünek
Ne gidelim Göksu'ya bir âlemi âb eyleyelim
Ne cezvede sinameki
Ne mapusane çeşmesi
Ne çiloğlanın zülfüne sinmiş efkâr
Ne akşamcılık
Ne sarık
Mis gibi karanfildi

AYIPTIR SÖYLEMESİ

Akşamın kursağında mavinin kıymığı ha
Vah vah
Ne düş kurarsan onu mu yaşarsın bu âlemde
Bak hele
Anılar anılar ah anılar
Allah Allah
Ne demiş Eisenhower
Sizi kurtaracak bir önderin peşinden asla gitmeyin dememiş mi
Vakit akşammış da bilmem neymiş de
Ulan ben hırt mıyım
Şuramda bir bozukluk mu var
Benim annem kötü kadın mı
Ne yani
Hıyar

ARİF OLAN ANLASIN

Bahar gelir gelir gelmez
Sokağa çıkar çıkmaz
Elif'i görür görmez

İNCE ELEK

İçtikçe içesim geliyor gayri ne bilgi ara ne hüner
Beni bu rakıyla başbaşa bırakma
Adam olayım çalışıp para kazanayım
Beni böyle işsiz güçsüz bırakma
Beni uslandır beni yüreklendir
Beni deli edip bırakma
Bilsen nereleri var kalk gidelim
Beni hep buralarda bırakma
Beni aç bırak evsiz urbasız bırak
Beni sensiz bırakma

Beni ne yap biliyor musun
Beni yont beni arıt beni ayıkla

YUVARLAK HESAP

İşin ucunda çıkarımız var mı?
Bunu böyle düşüneceksin.
Hısım,
Kâr hanesi ne âlemde?
Ona bak...

İstanbul yoksa yok,
Sensizlikse sensizlik,
Acırsa acır, ne yapalım...

Ölüm ölüm bir ölüm!

KÖROĞLU

Andıkça içim sızlar
Çukurmuhallebici'de yediğimiz o sütlacı
Suratına çalarım şu sahanı
Canım benim

İstakozun üstüne maydanoz ekiyorlar
Bu öğlen Ali'yle dalaştık
Ali çerkeztavuğu yiyiyor ben niye yemeyeyim
Kaldır önümden şu kapuskayı

Kaldır dedim ulan
Kaldır dedim ulan
Kaldır dedim

SULTAN PALAMUT

Yahu ben İstanbul'suz edecek adam mıydım
O kerhaneci yere uğranır mıydı hiç
Bak tosun rengim ne boy yedi
Ha?

Merhaba Fahir, Fahir merhaba

Ne din bildim ne iman
Çarpılayazdım az daha
Cebimde fındık fıstık
Düşümde Caponistan

Uy amman amman
Uy amman amman
Uy amman amman

Kıtlıktan çıkmış gibi sevdim onu
Böyle denesi yekten
Kimmiş o ayıplayan? Sen misin Aliciğim?
Aliciğim gebertirim dayaktan

Âşığım işte, apıştım kaldım
Benim mürşidim çaça Sülüman
Suratım kaşık kadar
Koyverseler ölücem

Gençlik böyle miymiş vay anasını
Ben kocadım, gönlüm kocamaz ama
Şimdi anam yerinde güzlere varım
Ütüldüm haziranı

Cekedim mi? Sattım. Ciğerim mi? Yara bere içinde.
İşim mi? Evim mi? Dostum mu? Yoklar.
Sultan Palamudun gidişatı buralara varıyor
Sözde adım hergele

Zaten lâğabım zırtullahi kirmani
Adilli gıdilli yaşadım da ondan
Ebeveynim yorgan döşek bir madam
Romatizma umutsuz aşk kıleptomani

Uy amman amman
Uy amman amman
Uy amman amman

GÖKYÜZÜ

Bu ne bu
Bu noksan gökyüzü ne
Bu mavi nemenem mavi
Neyin nesi bu bulut

Erkeklik öldü mü be

ODUN

ISLI

Sevdalı mıyım? ben de sevdalıyım;
Canım ne mi çekiyor? benim de çekiyor;
Sokağa mı çıkıyorum? ben de çıkıyorum;
Bu balık kimin mi? ben kimin mi?

HIZ

Kişi diledi mi bir cayılmaz ediniyor kendine
Şimdilerde horozlanan bir umuda abanıp
Her gün bir ertesi ustalığa bürünüp
Sağınlar yolladı beni bu besine

Aşk mı? o en kesin yasam
Ne güzel kendimi bu hızda bilmek
Değil sana boşvermek
Tavuk bile kesemem.

YARINDAKİ DÜNLER

Bu anıları ayıplamayın
Bu anılar İstanbul anısı
Askerlik mapusane kimsesizlik
Aşk anısı bunlar borç harç anısı

O söyledi genelevde bir dostum var

Hayat usla kavranamaz demiş Heidegger
Ha babamın kuru keli
Ha fındıkkıran süiti
Bitlerle pireler madamlarla müsüler

Ey Kuzguncuklular

Koltuğumda Ferhat'la Şirin allah belamı versin
Kendimi dar attım Vangel'in meyhanesine
Öldürmez süründürür bir rakı içtim
Üstü kalsın Vangel bembeyaz cekedimin

Ah bu taş gibi denizde sırça gemiler

Vatandaş, kimi aşk insana yaramıyor
Kendini sev, sevme demiyorum
Birini sev, sevme demiyorum
Ama vatandaş

Doğuştan padişahlar sonradan olma şairler.

HADİSENE

Bir kıyımız mı kaldı bu denizde? onu da batır hadi!
Çiçeğimizi yol, rüzgârımızı bur, suyumuzu acıt...
Gökyüzümüz mü nerde? sahi nerde bizim gökyüzümüz?
Hani lokman bulutlarımızda güvercin lekelerimiz?
Gözümüzü körelt hadi, içimiz börtsün, ellerimizi yırt...
Bak ıslağımız da kurudu, kurumuz yamyaş.
Sanki bönüz, sanki debelenen bir sıpayız çayırda, hiç şenlik görmemişiz.

Ko yarın sabah ortalık da ışımayıversin;
Ko buluşmayalım şu kuytu haziranda;
O salı gecesi hiç sevişmeyelim mi? peki, sevişmeyelim;
Ne çıkar?

Ne mi çıkar!

OLAĞAN

Hep böyle olur
Anaç gökler daha bir bulutlanır
Denizler yosunlara sokulur
Aşk bozulur güven bozulur
Sinsilikler pusular
Derken yerine oturur hepsi
Sen niye tasalısın

Güney bahçeleri ayaza sardı mıydı
Kız gibi portakalı kırağı vurur
Güz güneşinde ipe mandallanınca
Koçan gibi kolyozlar kurur
Yani hep böyle olur

Bıçağın altına yıkılınca küttedek
Öküzün yüreği oynar
Kumrunun içi ürperir
İnsanın aklı durur
Hep böyle olur

Eve gelince karşına bir kapı çıkar
Açıp girersin
Şu sevdiğin umduğun
Sini başka işine yarar musluk başka işine
Kilimin saksın tenceren
Anahtarın yoksa çilingir bulamazsan
Omuzlayıp kırarsın
Burası kendi evin
Sen niye tasalısın

DAHA NELER

Bu bahar sabahlarını yasak etmeli
Elma çiçeğiymiş sulardaki türküymüş
Kurşuna dizmeli bokları
Şu bıcır bıcır kuşları köpeklerin önüne doğramalı
İmiğini sıkmalı tanyelindeki muştunun

İnsan neler için doğuyor da
Neler için yaşayıp
Neler için ölüyor

SEZARIN HAKKI

Sen bana bu akşam eve geç kaldım diye kızıyorsun
Üstelik ayakta duracak halim yok diye kızıyorsun
Seni öpüp koklamadım diye
Ekmek almayı unuttum
İlacını yaptırmadım diye kızıyorsun
Ben de olsa kızarım.

ODUN

İstanbul'un ortasında bir bahçe
Silme güvercin tavanı
Yeşeren ekinlerin muştusunca
Eylül bitiminin aydınlık günü

Sıcacıktın aşklıydın bence
Sensizlikte bir yoksuldum yavandım
Şuramda saklı o sımsıcak ekmeği
Senin doyumluk aşına bandım

Bakmakla doyulmaz çeşniden
Özlemlerle ışımış bir yüzün vardı
Gayrı çil çil düzen yokluğunla küf kesilir
Bunca ömrüm varlığınla uzardı

Salt sana vergi umudu aşılamak
Dipdiri aklın fikrin yüreğince uluydu
İçin dışın bozela gümeç gözlerin
Güzeldi yeniydi İstanbulluydu

Hayatı bölüşürken güleçtik dobra dobraydık
Sana ekli yaşamak elbet içime sindi
Hani yüzümüzü ağartacak günlere teşne
Yoksun çağlar dost çağanlar içiydi

Sen vardın sonyaz vardı bitişiğimde
Bambaşka gördüm ülkeyi halkı acunu
Gerçekliğin bacasında kopkoyu tüttün
Gürül gürül yanası ocağımın odunu

Kıvancım sensin ergem sensin bilgim sen
Kuşandıkça beni ben eden kılık
Barışla hürlükle sevdayla gelen
O cayılması ayıp mutluluk.

KONSOLUN GÖZLERİ

Şimdi bizim evde ağza atılacak bir şey var mı
Rica ederim var mı
Hanidir var mı
Yükü karıştırın işte yük
Sandıkları açın keserle
(Kilerimizi ardiyemizi ambarımızı da görün diyecektim ama
yoklar ki)
Teldolabın altı üstüne gelsin
Zembiller torbalar konsolun gözleri
Vallahi altı üstüne gelsin
Sovan sepetinin de tuzluğun da şekerliğin de
Açın o zarfları fi tarihinde babamdan geldi bana öğüt veriyordu
Bohçaları didin tabii
Yastığı kaldırıp yatağı dürüp bakın altına
Sizin yerinizde olsam çatıyı da bir kolaçan ederdim
Sundurmayı tahtaboşu yoklardım
Temelleri eşelerdim
Cumbaları kurcalardım
(Ama ortalık kararmadan, elektriğimiz gazımız yok, bu gece mum
da alamadık)
Sökün döşemeyi
İnin bodruma
Kömürlüğü dinleyin
Üvezin dibini tıktıklayın
Irgalayın merdiven altını
Durun ben de tutayım bir ucundan
Rica ederim

MOR DENİZ

Denizin morluğunu belirtmek için
Deniz mordur demek yetmiyor
O morun gerekçesini de belirtmeli
Denizle olan ilişiğini de
Ondan sonra deniz mor.

MASA

O fışkın gelişe gelişe gürgen ağacı oluyor
Bıçkıcıların işi ne zaten
Devirip buduyorlar
Ham keresteyi bir araçla indiriyorlar pazara
Bu ara çivi rende tutkal cila marangoz da gerekli tabii
Yani masa yapmak gayet kolay.

BİLDİRMECE

Bu sokaktan biri geçince
Başka biri de geçebilir demek
Ne demek?

KOF DEMİRLİ PENCERE

Cezaevinde bir kanımlık uykuda düşte
Şuramdan bir şey koptu
Bir gün değil beş gün değil ki bu
Canıma tak dedi işte

Gayrı umut dürter yürek silkinir
Peşisıra bir özlem ürküsüz ayık
Sen miydin İstanbul muydu baharda mıydık
Tutsak gözlerim bulanıverir

Ama senin gözlerin hür
İkimiz için görecekler taşçatlasa
Zor ellerim ko kıskıvrak bağlıysa
Seninkiler elbet bir işin ucundan tutar

Ayırsalar öldürseler yine benimsin
Nice ayıbımı örten o eşsiz yama
Etim değil kemiğim değil kanım değilsin ama
Gençliğimsin sağlığımsın hürriyetimsin

Benim dilim boşuna kollarım yitik şimdi
Sen doy sen edin sen tadıver
Artanı birikeni bana da yeter
Bölüşmek zaten senin eski işindi

İnceliğini sarsam öpsem yüreğini
Ben buralarda acıktım çok
Karnım pişirdiğin aşla doyar ancak
Senin suyun arıtır kirlerimi

Hızlan çoğal gülümserliğini takın yine
Sırası gelince hayıflan gocun
Bana varımı yoğumu ileten güvercin
Kon çırılçıplağım üstüme tüne

Elle uzanılmaz kof demirli pencereye
Bir günışığı dadandı senin için
Duy benim bitanemsin
Bunsuzluk yaraşmaz sana.

UYAN

Hadi uyan
Günışığı çilemeye başladı başucunda
Denizler bir mavilik edindi günden
Seher yeline uyup kuşlar tüneğinden uçtu
Bu türküyü dinlemeyecek misin

Hadi uyan
Aydınlığa çık da çil gözlerin ışısın
İlkyazlar sıcağı biriksin yüreğine
Yoksul olsan da uyan
Garip olsan da uyan
Madem ki güzelsin, güzeli yaşatmak için
Madem ki iyisin, iyiliği yaşatmak için
Madem ki umutlusun, umudu yaşatmak için
Hadi uyan
Denizi dinle yaşamak desin
Toprağı dinle barışmak desin
Göğü dinle sevişmek desin
Bir plak konmuş gibi gramofona
İşte aşk işte özlem işte savaşmak gücü
Uyan diyor uyansana

Hadi uyan
Sevdiğim uyan
N'olur uyan

ANI

Ölürüm de unutmam
İçin için sözleştik hiç unutur muyum
İstanbul'dunuz evimdiniz ne güzeldiniz
Ayrı düştüğümüzü hiç unutur muyum
Deli misin nesin
Seni hiç unutur muyum

Hiç unutmam hiç unutmam hiç unutmam

ÇETREFİLLİ

Bunu anlasa anlasa Muhammet anlar
Hatçe'si bir güzeldi de
Senle ben ikimiz değil miydik
Denizin İstanbul'a geldiği aylar

Maydanoz kaç paraydı kiraz ne para
Dedemden kalma o kıyak bahar
Ben tuttum seni sevdim
Paranın para olduğu zamanlar

Güller tavuslar baldıranlı bahçeler
Yaz mıydı? orasını pek hatırlamıyorum
Ne aşkı ne gençliği
Pancur vurunca döküldü camlar

Ev istiyordun işte ev
Beni istiyordun işte ben
Sevişelim istiyordun işte sevişiyoruz
Salıda cumalarla ikindide akşamlar

AÇIK SEÇİK

Senden cayıp onu sevmek zorunluğu
Bu
Aklımın siniri
Aklımın siniri bu
Siyaha kattığım beyaz
Siyaha kattığım beyaz bu
Soranlara söylediğim
Soranlara söylediğim bu
Kulağımın duyarlığı gözümün görürlüğü
Bu
Ama hep bu hep bu

Hani şey gibi
İnsan insan

KAFES

Beni ayartan olmadı mı
Oldu tabii
Gidi gençlik geçim derdi çok çekmişlik
Önüm sıra cıvıl cıvıl bir dişi
Güneşin alnında kuşbaz serinlik
Rakısı benden mezesi senden
Bir lapacılık lök gibi
Güven yeşili bir boya
Azıcık ağdalı su
Zeytin fışkını
Kurbağa pisliği
Konuverdim

Güzdü öte bahçelere uçacaktım
Tam benim erkinliğim
Bir dalda duramazlığım
Göğüne yıldızlar uçurtmalar dizili
İstanbullu denizlerin çimdiği oh
Şileli Derinceli bir kıyıya
O kuşluk yola çıkıyordum ya
Hava çıkıyordum

İlkten duraladım
Kötümserlik sütümde yok
Dağbaşı mı burası kuşhakları hani bu ülkede
Ahırkapı'da gün batıyor baktım içim bihoş
Gaganı kuyruğum nazik bedenim
Gökçekimi yalanmış be

Teleğim böyle miydi süngüm düşük müydü
Umuttan yanıma varılmazdı
Budadılar beni dişimi tırnağımı yoldular
Pisi pisine
Gözüme kilit vurdular — eskiden mil çekilirdi —
Çamsakızı eritip döktüler tüylerime
Bereket yüreğime
Biri gelse de usulcacık şu çıtaları kanırsa
Pırr oracıktan süzülüversem
Kanat işini bilir
Şakıma bu cana vergi
Rüzgâra sürtünmek hiç incitmeden
Halk bahçesinden bir gül koklamak
— O kapancadakine de iki çift sözüm var —
Doğru Üsküdar'a gider bindiğim gemi
Çat kapı eve uğramak
Eniştemler konuk gelmiş geceyatısına
Onlara birer avuç çitlembik sunarım
Ellerini gözlerini öperim
Çamaşırımı değişirim
Boynumu kulağımı silerim sabunlu suyla
Ağlama be ana

NEDİRCİK YAVRUSU

Beni saran birçok şey var
İstanbul dostlarım yaz günleri
Seninki oracıkta
Sofraya çöküyorum acıkmışım dolma molma var
Şıp sofrada
Geçen pazar İstinye'de balığa çıktık
Bu peşimiz sıra
İki lüfer tuttuk diyelim
Birinin gözlerinde birinin pullarında
Bir kadınla yatacak olsam
Cup benden evvel koynunda

Nicesini sevmiş özlemişimdir
Zamanla bıktım unuttum belki
Ama bu hep aklımda

PEKSİMET

Yaramı sulandıran buydu işte
Zindandelen balıkları bir
Ne tavada bumbar ne saksıda ıtır
Evet yalan söylenmiyor bu yaşta

Yaşım mı? dün geceydi kim bilir
Zembilimde İstanbul pideleri
Bir yezit oğlan kekremsi şarap domuz etleri
Gâvurluğum bu kandil evine gidecektir

O çelebi o kopuk şiir kişileri
Azıcık oh desin şu acunda
Öyle mi? pembe ojeler türemiş ucunda
Ben yokken sevgilimin elleri

Siz şimdi bana nicesin deyin
Ben iyiyim sizi sormalı sevgilim hadi
Daldım gittim eteğimi tutan olmadı
O sırnaşık sulara yüzükoyun.

LOKMAN HEKİMİN SEV DEDİĞİ

Bu yürek seni seveceğini biliyordu herhalde
Bu kafa seni kuracağını seziyordu hanidir
Bire bin veren buğday
Elmadaki mayhoşluk
Hukuku Beşer
Çınçınlı Hamam
Çizmeli Kedi
Sanki elleriyle komuşlar gibi
İkimizden bir işmar

Seni sevmemiş olsam sözlerim yarı yarıya
Gözlerim yarım
Ellerim Çolak Hüseyin eli
Seni sevmesem nefes almayı beceremem ki
Bugün günlerden ne
Cumartesi
Seni sevdiğim için cumartesi elbet
Seni sevdiğim için bak temmuz ayındayız
Ayşe onbaşı Pir Sultan Abdal büsbütün sevdalıyım sana
Bu gemiler nereye gidiyor seni sevdiğim için
Seni sevdiğimden suyun akası geliyor
Bacaların tütesi
Nurhayat'ın halleri seni sevdiğim için güzel
İbrahim'in dilleri
İnsan seni sevince tutsaklığa kızar tabii

Savaşın adı geçse cinifrit olur
Ereğli'nin kömürünü düşünür ne kömür o be
Raman'ı düşünür Çukurova'yı düşünür
Seni sevdiği için Haliç'te bir uğultu
Marmara'da bir deniz
Isparta bahçesinde güller seni sevdiğim için koncalanıyor
Seni sevdiğim için kilim dokuyorlar Avşar'da
Yarın sabahlar seni sevdiğim için icat edildi
Penisilin halk şiiri canlı sinema

Mapusaneler Yedi düvel harbi İspanyol nezlesi
Sultan Hamid Don Civani
Ne bilsinler seni sevdiğimi
Başaklanmayan yulafa söylemeli
Cılk yumurtaya
Paslı demire
Kulağını bükmeli kurtlu kirazın
Hoşnut değillerse bu gidişattan
Akıl etsinler seni sevdiğimi

Yeşille turuncunun kafa barıştırması bu sevdadan ötürü
Tepemizdeki o göçmez tavan
Sulardaki yakamoz ortancadaki pembe
Ben seni sevdim diye

Bingöl vilayetinde kamyondan inince
Tığ gibi bir delikanlıya soruyorum
Siz nerenin bulutlarısınız böyle
Biz sizin sevdenizin bulutlarıyız
Bir yıldızlı akşamı varsa Ankara'nın
1953 kışları içinde
Karnı tok sırtı pekse hısım akrabanın
Konu-komşu dirlik düzenlik içindeyse
Birbirimizi daha çok sevelim diye

İnsan seni sevince iş-güç sahibi oluyor
Şair oluyor mesela
Meyhaneden cayıyor bir akşamüzeri
Caysın be güzel
Caysın be iyi
Tütünü bırakıyor tütün neyime zarar
Keseme zarar ciğerlerime zarar sevdama zarar
Seni sevince adamın papuçları eskimiyor
Beti-benzi yeni çarktan çıkmış gibi
Seni sevince insan bilgili saygılı gönlü gani şen
Saçları zencefilli
Erkencecik evine dönmek istiyor canı
Zembilinde karpuzlar hürriyetler duvaklar
Annesinin elini öpüyor ilkten
Yeğenine çukulata almış onu veriyor

Bakıyorsun — Güzin karanfil çiçeğini sever ya —
Güzin'e bir demet kırmızısından almış
Sırf seni sevdiği için ya başka neden

Hep seni düşün
Hep seni yaşat
Hep seni yıka
Seni doyur üç öğün
Seni bir kanım uyut sonra uyandır
Lokman Hekim seni sev diyor bana

Seni sevmeseydim ilkbaharı kodunsa bul gayrı
İstanbul diye bir kent yoktu ki yeryüzünde
Umut diye bir şey yoktu ki seni sevmeseydim
Hak hukuk bereket diye
Eşitlik kardeşlik hürriyet diye

Yüreğime sağlık ne iyi ettim.

HOROZDAN KORKAN OĞLAN

HOROZDAN KORKAN OĞLAN

Kapı çalındığında ben belki uyumuşum
Belki azıcık bahçe dikiyorum bir saksıya
Şimdi yaz bahar ayı kim kime kanıksıya
Evet evliyim bir çocukluyum

Hayınlığı debreşti miydi bu kedinin
Çolak bir pençe içimi tırmalıyor
Elimi cebime sokuyorum batıyor
Ucu paslı bir iğnenin

Kardeşim, tavanda bile o sinsi ayakları
Hırsızlama bir duyarlık soluğumu kesen
Gök bile kuşladı ama hanimiş sen
Yoldukça üredi şeytantırnakları

Hani İstanbul'u bu evin hani zurnabalığı
Üç pencere ölüsünde bir daracık Üsküdar
O babacan acıkmaya varıyorum daradar
Sofrada bir tutam çamurlu hindibağı

Saframı kabartan bir şey var kapı zilinde
Tam o kez yumurtluyor gözümün sinekleri
Hele o ham salılar, o haziran kökleri
Büyümüş gibi kendi dizidibinde

Ömründe hiç insan görmedi mi ne
Nedir o kuyulara iğiliği damlara tırmanığı
Kanamış ibiğinden oğlanların ürktüğü
Horozlar eşiniyor zincirleme

Merdivene çömel de bak cumbaya uzan
Gün battı çivileme
Sen açarsın kapıyı daha gelmedi dersin
Yalan mı her ikindi uğramam eve

EŞCİL

Aşksa bu, ben buna varım, günlerim sığı;
Gündüze de kalasın diye sevdim seni geceden.
Eşcilim ben, ben buyum, ne güzel huy bu;
Bir hız gelsen, hemen olsan, sonra yazlar;
Bunca yıldan tatmadığım bir tırança balığı...

Belki gözlerinin kıymığı şu denizler!

YAŞANIK

Artımlı tohumgaç bir ürün müydün sarıcık
Tekinsiz bir konuk muydun o soyut odalarda
Alilendin mi bu ara Ayşelendin mi hiç
İzmirlediğin Muşladığın oldu mu
Ekmeğin sapa mıydı urban iğreti miydi
Ekşisi gerçek miydi limonlarının
De bana

Bak seni umduran bir kapı tıkladım şuracıkta
Öleç bir azalımdı kısılımdı o seni öteleyen
Kaypak bir tutkudaydı bu cayışmanın gizi
Şimdi bitti
Varsan güleçim haklı tasam örtünük
Olmazlığın hem aykırı hem kaba

Sonunda yaşanık bir sevi dedim buna
Yaşanık sevi yazdım
Altına bastım imzayı

ÇILGAR

Oralar yazın mı hâlâ, güpgüzel midir
Gayrı şarapsadım ben, İstanbulsadım
Kuşladıysa gözlerimi bir sakar tavan
Sensiz günlerimi çarçur etmek içindir
Ama pörsümüş, gül bitine karmış bir sarı
Siner külçelenir ta evimde barkımda
Pelit acısından yavuz bir özlem kiri
Yu canım usulcacık
Sen bunca umudumun çılgarı
Göğü maviltir bir kırlangıç yakamaz
Balıklar debreşir suda

ZIMPARA

Minicik kurtların üşüştüğü mermere
Kanı damlıyor bir kıvırcık kuzunun
Anladık kişi hep ekmekle olmuyor
Ama bu çiğ gösteri ne

Seni bir ölek sarmalıyor diriğin eşi
Kendini rakılasan da bu rakılamasan da
Ağlak bir duyunun özünde
Bakıyorsun en gülümser gözyaşı

Fitilleyen kim şu ölügöz lambaları
Yöremde yarınımda sensizliği türeten
Bir önümde kaypak basamaksız merdiven
En sapa kuzeyimde Sirkeci hisarları

Diyelim bu hiçyere kopuşma da gerekli
Şu yaymayasıl baharlar da güzeldir
Hadi kırk bu yünü tara eğir
Elin değdikçe ör dilediğini

Geldiğimde gene arı gene sonsuz
Yıllardır kulaçladığım bu su
Ben seni çoktan sevdim
Leblebiyi tuzlu - leblebi yapan tuzu

KARPUZ

Bir düdük ah ediyordu geminin davlumbazında
Saatlarca yaşar gibi yaptım dizinde
Şimdi beni savdın, önüne koyup örttün sahili
Ben seni böyle mi kurcaladım ikindi ayazında

Baktım bir kuru balık denizin en kuytu gözünde
İskandiller zokalar zıpkın ışıltıları
Bunların işi neydi başucu lombozumda
Hele taş fenerindeki o zindan gibilik ah
Bir kütlük filizlendi usumun boynuzunda
Yasak suların Osmanlı yosunları
Çağ dışı çağdaş ötesi bir gem gibi ağzımda

Şu şaşı Onnik sevdası pişeli baldızımda
Ne kıtırcı maviler köpürüyor suların beyazında
Sonra
Sonrası kapkara bir çekirdek bulundu
Onniğin karpunuzda

AŞKLAMA

Şaraptı rakıydı şuydu buydu
Kişi esrimeyi bir aşkta tatmalı ilkten
Dedim ya ondan gayrı korkuluğa güvenmem
İçtiğim hep aşktı benim gerisi tortu

Sevişik bir keçi yumukgöz oğlağına
Özüne aşk sızmış o sütü emziriyor
Yumurtasını bir kovuğa koyarken
Aşkı da koyuyor anaç zargana

Aşk mavisi tükendiyse o boşuna denizde
Bil ki diken diken bir çamurla örtülüdür sığlığı
Niye enez bu zambak diye sordular mıydı
Aşksız geçen günlerinde örselenmiş, de

Aşk bürünmeseydi de bak hiç şakır mıydı
Şu bi damlacık isketeyi ta gagadan kuyruğa
Kişi gönlünü yitirdi mi ne yüzle çıkar sokağa
Yaşamda nesi varsa aşk işte onun adı

Ansıyın aşkla yağdı da sular
Ondan kokulandı ıtır çekirdeklendi elma
Doğayla elele bizi üreten bir sevgi var
Evrende en soylusu sezdim ki bu çoğalma

ÇEKİRDEKSİZ İNCİR

Dudak büken, ıslık çalan,
Zincir çeviren şu ispinoz kuşları;
Omuz silken papatyalar,
Yeleğinin düğmesiyle oynayan hani balıkları;
Doğru söyle, Erdoğan;
Kimin yapıtı?

GİDİŞEN

Yolunmuş filbahriler, yolunmadan önce çiçek
Bir daha mı güz ellemek, dilim avurdum kekre
De bu aymaz ikindiler elbet yatsılayacak
Gelmeyeceksen gelmeyeceğim, de
Geleceksen bana bir temiz pusla bırak

Dişice kırıtkan kupesler, dişiceden önce balık
Yaz böyle mi geçecekti ey Ermeni komşular
Kızları kimdenmiş benden mi gebe
Kıyasıya yoğum bu aşka, ama yoğumdan önce aşk
İrfan diye biri yatıyordu cezaevinde

Bıldırcını muştulayan yelveler, curnalcıdan önce kuş
Niye mi geleceksin, ben ne bileyim yahu
Baksana güz çullandı hâlâ suskun dırvanalar
Beni ben edeceği beklemek değil ki bu
Belki yürek dişimi sızlatan en zıkkım geviş

Hadi geliver canım, geliverden önce sen
Neylesek ikimiziz, yok bu işin niyesi
Hani yepyeni şiirler, yepyeniden önce şiir
Sana övgü yoksulluğum kime mi tasa
Bak elifi elifine geldin, şimdi benim neyim var
Emzikli çingenede bir küfe berberaynası

YİTİKÇİ

Hadi git azıcık İstanbul iste
Kosunlar o denizi bir çanağa
Bir çıkına elesinler o günlerimi
O yazdan Üsküdar'dan ne kaldıysa Elif'ten
Doldur ceplerine
Onlarda yoksa komşularında vardır
Tanırlar sevinirler
Beni bay Metin gönderdi, de

DEĞİLLEME

Denize salındı mıydı o kır balığı ölür
Yapısında ne yüzgeç ne solungaç ne pul pul deri
Mezitler hanoslar midyeler paylaşıyor
Son soluk ortalığa kustuğun denizleri

Sen mi o poyrazın vurduğu kuş, martıydın önceleri
Yılda üç yumurtan vardı kumbara bir kuytuya
Taze çamur benekli küçüklük yumruğumca
Oralara birileri dadanmış, kaç yıl oldu Sait Faik öleli

O sen ha, aşkına toz kondurmayan insan güzeli
Tutkun kul yapısı niceliklere, yaşa sen
Doğa buyruğu toplum buyruğu kitap buyruğu derken
Olamaz bir evrene yollanan kişi

Önümüzdeki bahara onlar bir papatyanın safran göbeği
Bir devedikeninde moru terlemiş kâkül
En yoncanın yeşil yırtmaç yaprağı
Ama hiçbiri balık değil, kuş değil insan değil

HADİ ADYÖ

Sedefi elenmiş kurnada bir mavi yeniği
Silker kırmızısını seyrek göklerin
Bir su uyur ılığında İstanbul odasının
Bulutsu peykelerde zamkinoz kedileri

Kızart oğlum şu rakının geçmişini
Buzda kızart küle ban sinide süz
İnsanın içinde bu dertler de var
Belli belirsiz

Bitlis'e giderken tutar Dieppe'de inersin

LETTRİSME DİYOR Kİ

Hışmılismirrahilezeliharamisnan
Izillâkeysülehibbilibnetucanan
Delivehmileşünahretinemilezan
Şahkisansabirzeytüldattaraban

HASAN'LI EŞİK

HASAN'LI EŞİK

Uyudum uyandım, gene de o'ymuş;
Nerden bulmuşsa bulmuş, ben bitişiğinde...
Yaşanası günlerin Hasan'lı eşiğinde,
İkimizi türetip, yan yana koymuş.

Bir ilintisiyle tekmil döşendi içim;
Sevdiğim bu biçimmiş, ışımış bembeyazlar...
Her sabah göründü kuşlar, denizler;
Daha bir uzadı ömrüm, masal geçmişim...

En gerçeğine erse, yine yetinmez kişi;
Bir düş ekler, bir umut; düzen bozulur!
Düğümler, çözer, kurcalar bir bir;
İşi gücü artık o, günü güneşi...

Yeniden mi doğdum ne, bu yazın?
Seni getir bana hep güpegündüz.
Aşkta, uğraşta, nice yıllarda ikimiz;
Eskimezim benim, bitmezim, tavsamazım!

YAVRUAĞZI

Kör aşı tutunca, ipeğe hızlanır iğdiş dut ağacı
Saklamakla olmaz bu, çocuğa söylemeli
Ben böyle iyiydim dersin, ite kaka götürürler; çiçeklenmiş döngeller
Zift mavisi bir akşam iner, güme gider pencere
Boşuna bir gecede harcanır gündüz gücü
Sonunda kançanağı bir göz düşer menekşeliğe

Bir tutam saç, bir diş kökü, bir canlı tırnak
Ta buğulu buğulu gübrelerin içinde

Güzellikle pembelikle şenlikle
Dilince söylemeli
Usulcacık büyüyor, kime büyüyor o
Ben niye sinirliyim, niye severim annesini
Çocuk bilmeli

Oğlum Hasan demeli

BAKLA

Hasan değil sen değil sürahiyi kim kırdı
Eltin mi enişten mi, pekâlâ ben neciyim
Gürledi gitti ulu bahar, şimdi Hasan da uyanır, bir kuş öter
yazları
Çat kapı biri gelir, ne kuş kor bende ne Hasan
Yıpraktı boşunaydı maviydi ama
Yamayıp yaydığın şu pazen kilim
Bak yorgunsun güzelsin, çık bir hava al istersen
Acıkmıştır o, susamıştır o, o daha bebek
Bir sürahi uğruna kınamam bu düzeni
Tırnakların uzamış, baklamız kaldı mı dün geceden

PASTIRMA YAZI

Dedim ya benim aşklarımın doğusu bura
Bura benim yarınımdan sakınan tel tel
Bura işte ilkyazından irkilip huylandığım
Dedim ya gün batmadan kunnamaz çakal

Işıtmaz solutmaz bir aşkın doğusu bu
Köpeklemiş havuzda boğum boğum kediler
Hoşundu be İstanbul hoşundu savsak günler
Çöl dünümle ikizlenen ne yavan olgu

Bu çağandan kalacak bir sünepe bildiri
Öncelenmiş yalanlarla yakapaça gidiyor
Olmaz olaydı bu yaz demez olaydı şiir
Dedim ya aşkımızın en firavun günleri

Kaskatı bir güz içi daldım yazık hayatıma
Hasan diye birim vardı uzamış perçemleri
Ben, Güzin, yaz da bitti e sonra
Anasına babasına pay veren çiçekleri

ÇA ÇA ÇA

Hangi çağın ürünü bu sülük koçaklama
Hüseyinsiz Kerbelâ'da n'oldu hasanlamalar
İstiridyedeki inciyi de kararttılar ha
Desenize çirkeflendi şaraplar
Tarçın dibeğinde dövülen sarmısak mı
Gözönü olmaz öyle şeyler

Cezayir'de olur ama, ça ça ça

UMU

Nisanı perşembesi kamçılanmış bir bahar
Akça pakça çukurlarda gömü gömü ışılar
Sonra o al aydınlık o som cuma günleri
Sonra türkü mayıslar

Niye mi geciktin, yolda seni oyaladılar
Her fesleğen koktuğunda ora sanki hazirandı
Çöllerin kurakların yalazı üredi sonra
Gevremiş ortalığa kaç deniz yağdı

Sanki su yalandı un yalandı sen yalandı

Bir tıkız ekmek bayatladı elimizde hiç mi hiç katık
Bakırı sırıtmış sahanlarda üç cıvık kiraz
Bu mu aşk bu mu ürün bu mu biz
Sokul bana azıcık

Seni sevdiğimi yalanladılar ilk

Sanki usun duyarlığın kökü kurudu Türkeli'nde
Varlığına senliğime yalan dediler
Bu ülke mi çağ ucrası olur mu be
Boyumca kamışlarda bir çitim şeker

Bir çevik kuş koncalandı o muydu yalan öttü çiçekler

Şimdi sen güzele konuk öte gözlerimin çoğu
Onlardaki hoşnutluğu iyi ağırla
İliştikleri yeri ışıt donat doğrula
Olağan yarınlığımın en kesin ilkesi bu

TÜRKİYE'NİN ADRESİ

İŞLEME

Senciliğim kof kütüğün iki şak oluşu bi vuruşta
Maviş közü ocaktan küreleyiş oculuğum

ÇIT

Zil kuş kanatlarını usulca kötürümledi
Çıtı çıkmıyor uyuntu göğermelerin
Pıtrak gibi güzelliğin
Deli evcilliğimi neyle körüklemeli

Çıt yok

Hep kar'a, karanlığa çatlamış o küs pencereleri
Bu ödünç barınak mı bizcil denize bakan
Sıcacık rafta bir ılık kavanozda üreyen
Süs balıklarına yem tatlısu pireleri

Çıt yok

Bunlar hep yazda hırka örgüleri
Su donar avucunda bir yalnızın
Bir çürük sicim bir kördüğüm o aşk kangalında
Çıt yok

Kar ışır, ışıtır da

ÇAYLAK

Bu ne aşkı böyle güz güz, huyum kurusun
Bana bir hız gelişleri amanın ne çok çiçek
Eli az oynasa yazlar dönüyor sanki
Başı omuzuna yaslı bir çirkef gök
Diyeceğim kuşlara

Ne kuşlarası, karşında hacivat yok, ne kuşlarası
En vıcık vıcığı sula, kıpkıvırcık İstanbul'ları kırp da sen
Ne güvercinleresi, ne evet kırlangıçlarası
Allahın karagözü, papağan sızıyor ceplerinden
Sarhoş musun nesin, tırnaklarını kemiriyor cumbada bak
Bunca cumhuriyetin en erkek haremağası

Ne tavuslarası, âşık

KAVANOZDAKİ

Kıvırcık kıl ağarıyor hâlâ, dalak kana seğiriyor;
Oyluklarda, inciklerde dipdiri kıkırdaklar...
İster misin yokeveren'e çiçek-insan'ca bir küfür gibi
Şöyle bir doğruluversin yarın, yarın belki de bahar!
Çocuklar içim yanmış, soğukça suyunuz var mı? desin;
Şu makarnanın üstüne azıcık da peynir ufala.
İşte çeliklenmiş ıtırın, camgüzelinin ilk pabucu bu, ilk çorabı, ilk donu;
İster misin evlensin de bigüzel, çolukçocuk İstanbul'a gitsinler.
Ya Tanrı, ya İnsan; dedin miydi, küplere biniyor adam;
Tutup, kavanozda peydahlanmış bir yeniyetme gösteriyorsun,
Petrucci yadigârı;
Türkümsü yüzünde gözleri epelâdan.

DİLNİŞİN

Çocuğun simidi düştü aşağıya, ne diyecektim
Susamına börtü böcek mi üşüşür, elbet üşüşür
Evet zaten bayattı, tımtıkızdı, canı mı çekti nedir
Uçmaz a canım, paçasından tutuyorum işte, annem de mi böyleydi
Olur kışa doğru bir entari yaparız beyaz
Ha, diyecektim ki
Üçüncü Cumhuriyet'i zor görür dedemin Dilnişin'i

Dilnişin: Üsküdar-Beşiktaş arasında işleyen külüstür bir vapurcuk.

DURGU

Sığı ne derini ne, işte ki basbalığız
Su hızlıysa kum da işlek tuz da keskin, durguda biz
O körelmişliğimizi hımhımlığımızı
Karanlıklara taşı taşı bitmiyor
Nice yazlara yöneldiğimizde hiçyoktan bir güz
Gün göçüyor tüm cascavlak yosunda
Dizboğumundaki sulara genzinden bata çıka, yoo
Çakıl çamur oralar
Sen daha anı daha anı diye sayıklıyadur
Kıyı budur deyip bir dağbaşına daldığımızda

ÇİĞ ÇİĞ

Eski bir sudan çıktım, derim ondan kamaşık
Hiçe kuluçka yosunlar tozuyor ben silkinip kurudukça
Pul pul dökülüyor iğreti deniz, altı çömçöl
Çölde yol uzuyor, ta İran'a uzuyor, gitse gider ta Pakistan'a da
Bir yokuş evcekliğe uğranır belki, kimmiş onlar hep sofradalar
Der miyim ki bende de azıcık tuzla sirke var çiğ çiğ hindibalarınıza
Çöker dağarcığımdaki güzlerin bir Müslüman sakal boyu günleri
Epeski bir yaz akşamı gibi iniyor sığırcık sürüleri, hoşundu buna da
Pencerenin pervazına, asmalara konup tünüyorlar, hoşundu
— Benim ne evim olur ne pervazım, ama kimin olmuş ki, hoş —
İşlemeli yıprak perde saçaklarında ut sesince bir yeni

Evet, n'apalım n'apalım, işte kış perşembeleri

KUZGUNCUK

Tırtıllı bir mavide beliriyorlar onlarla pekişiğiz
Boncuk dizip örmelerde ansıyorum hep
Kırpık saçlarının kırçıl bahar rengini
Şu zincir kilit şangırtısı yalnız
Güvenesi sevesi geliyor uması seslenesi
Az daha durası gülesi terini silesi suskun güzel
Ben de yanıbaşına sokulsam ya azıcık
Kopuşun diye bir düdük sesi
Ve usumda umutların küsküsü
Sırtüstü düşünüyoruz

Bu bizim her salı oyuncağımız, kucağında çocuk kız
Bir loş göğe kör tebeşirle çiziktirildiğim
Koldemirlerinin kundakladığı o insan yangını
Ve kum kovalarının al'ında küpeçiçekleri yazık
Tel örgünün buğusundan görüyorlar canattığımı
Ve küt diye iniyor göz kepengi, yani kuzguncuk

KALINCACIK

Karanlık bağçaların çürükçarık elmaları
Akşam olur eve gitmez sapısilik zembilde
Toptaşı avlusunda üç ısırgan dalında
Asılmış bir Ali'nin darısız kumruları

Bir ana göğümsü gözünü pazara çıkarıyo ta Banaz'dan
Zile'de köpek doğuruyo bi taze
Fatma'nın oğlanını yiyo kediler
Bi rakıdır bastırıyo öğleden sonraları

Ne ilikler kurudu yozalan şu kemiklerde
Hasta masta değilim kırın o şırıngaları
Birileri sökün edip aya bilet kesiyolar tam
Cebimde gidemezin en bozuk paraları

Ondan kelli yaymayasıl bi düzen
Ondan kelli çilçili küflemeler
Gırla nisan gırla rakı gırla sen
Bu kevgirde mi durulanır aşk makarnaları

KİRPİ

Al ama dikkat et canım, yaz bile ertelemedi, sakıncalı bir güz bu
Şu'muz mu onu da al, ne ödüncü allasen, hürlük süsümüz
Al ya, ananın ak sütünü andırıyor, ko cebine
Al ömründe hiç mi hiç Türkiye görmemişliği
Uyku sersemliğini de tatsın diye uyutulduydu o, alsana
Ha, al o mavimsiyi, günde kırk kez gökleşir sulaşır mineleşir ve...
Al ya, al da bir kuşa göster kırıntısını, bak bir kanat çırpsın ki Hicaz'a; Mekke kimindi?
Biz uyuşuruz arkadaş, tepemize tünetiriz, pışpışlar mızıktırırız
Ha, o bizim değil iğreti
Bu'larımız düncül bir kirpinin kılı omurgası böbreği çükü
Şapladık şaplamaz olur muyuz, işin yoksa git soruver Safranbolu'dan
Al ya canım, o mu diye eteklediğimiz az önce don-gömlek geçti buradan

TÜRKİYE'NİN ADRESİ

TÜRKİYE'NİN ADRESİ

I

Tavsıyan bir rüzgârdaki hadilik
Sudaki buğulanıma direniş
Gece indi miydi
Ot güne upuzuyor

Geceye daha yıl var peki ne bu hırsız merdiveni
Bir de oturasılık tutturdun tam giderayak
— İnim inim gözleri —
Yahu silme ısırgan buralar, azıcık çömel peki

Güze doğru İstanbul'da bir kuş öter yazları
Kuş ne, yaz niye, İstanbul nere a deli
Burası önce Türkiye, sonra Pompei'nin son günleri

II

Pıyrım pıyrım bir deniz
Hırpani bir gökyüzü
Nerden bulup döşerler
Salıncakta bebeler

Çünkü'lerin, ya da'ların savsağında
Hani'celer, belki'celer, ama'calar
Gözleri güme gidiyor ilk, gitsin mi sen oğlusun
Sonra bir bacağı yitiyor, ellerini alakoyuyorlar
Dişleri hiç mi hiç, dişleri de olsa mıydı
Ciğerine takıyor bir sabanı, üç evlek öteye çekeliyor
Bir yavan yulaf sepeliyor yarısı kendi barsağı
Köpürmüş tezeklere dalağı dökülüyor, kelliği
Bir kentiçi kavşağında buluyoruz son
Ne yüreği ne şahdamarı ne kirpiği

Onu sap,
Sen oğlusun

III

Et kılçık yoğrumları bu ya
Daha da inceltemezsin zarganaları
Su dinik ama safranlar sapsarıya
Kendinden incecikliği bu
Kabaca elenmiş bir çiçeğin

Süt tütüşlü, ciciberber tarazlı bir köpeği...

Bey atıntısı ruganlar köstekler ışıdıkça
İtin sırnaşık gölgesi poturuna vuruyor
Düşmüş peşine havalandırıyor herif, kumrular niye ürküyor ki
Üçüncü mü ne bir kundaktası var bu yiğidin Yalvaç'ta
Gazteler bile yazdı ya, kediler yiyor;
Bu burda köpek güdüyor, hadi

IV

Çiğ çamurdan sökülüp kana dehlenen sülük
Emzirir önce kendi kurdunu
Yer anaç gövdeyi bir tüy sarmaşık
Bok besler gülü

O hür döngüsünde hiç kılı kıpırdamadan
Bizim boyna sıkıştırdığımızı gevşetir semirikler
Yani hırsızlama bir cin-çolak ak tiftiğimizi diden
Yanı sıra böbürü çaprazlığın ve ikircikli seviler

Öyleyse aşna bir kuş dümdüz uçadurur
Göğün habire çalkantısında
Tıpış tıpış ve daldaşak

Bunca yol yorgununa bir uzanımlık yer bile yok
Ama nice Yunus'ların mezarı kaç dağda birden

V

Liken bezeli bir yörük taş
Kumlaşır da hiçlenmez o doğa yağmasında
Kavrulur sapsarı ayazında temmuzun
Ve kumların yine taş kesilmesi yavaşça

Köşeyi döndün müydü kesmece bir karpuz soracaksın hartadaki
çekirdeği gösterip
Gülü-gülüverecekler sapı iğdiş topatanların kıçı çürüklüğünde
Şu sırtındaki yüke kaç yumurta verelim diyecekler Şile işi
Ve çağ üstüne çağdaş benekli o ceketi omuzlayıp gidecekler
Kahkaha çiçeği bir rozet sokuşturur yakana yoncasını da sen ekle
Orospu bir oğlan
Ne Tekirdağ'sı ne Kırkağaç'ı ne
Ve de ekstra ekstra Elektra'lar

VI

Usulcacık suyun balığı insanlamasında
İlk ürkünün gözkapaksızlığı o
Daralır kum saatının lokman süzgüsü
Ölür sinekler etlene etlene güzün

Ancak şu fitil tutuşunca havuzun dibi ışır dediler
Oysa ne kıvılcım ne fitil ne de havuzun dibi
Bir ölü şölen ışıltısını Sultan Mahmut'un camına benzettiler
Dal içeri yüzüne fesleğenler çarpa çarpa
Dolaş bir yanık tencere kokusunu paçanda tekir kediler
Ve ıpıslak çırayı çok üfledim diye örseleme kendini

Döngeri ettiğinde kapısı örtünük bir ulu denizi tıkla bön bön
Toyluğuna sığınıp bir yalancıktan sokakları eşikle
Sor o zom köşkü akşamleyin söylesin çengelliiğneciler
— Dilini koparırlar adamın billah Yemen'de olsa —
Ve bir avuç çimi çayırlayan sözde yeniçeriler

Yani Türkiye'yi bulmak kolay, Türkiye avucunun içi
Ama gerçek yerini kimselere belletmeyeceksin
Adama gülerler valla

AYŞEMAYŞE

ama gün gelecek
yüreciğin dizlerini dövecek

BUZLUCAM

Camı kırmak çok kolay
Göğü hep göğertmek
Unu hiç acıtmamak
Çölü tez çimlemek
Er'i dişilemek
Piçi babalamak
Sonu ilklemek hemen

Zor olanı sen

AYŞEMAYŞE

Tüyü bitmedik yetimliğimde miydin neydin, oysa babam yine sağ
Ama adın Ayşe'ydi, ya da ayşemayşeydi ki
Seni sırtımda bir küfe ana-kız gibi sevdim
Değdim de denebilir — bakışıyorduk ya—
Kış aksırığı hohlanmış ellerine

Sonra senler bir başıboşluğa tüydü gitti
Çalpara eteklerin çapraz ellerimde
Sen de öyle mi yap dedim kendi kendime
Coş savrul koşukoşuver esri
Ne haddime
Ne haddime mi

Oh, her çimdik morartısına indiğimde
Bir dişi çukur — çıkmak belki de —
Basamaklar noksandı hep
Tabanlarımla merdiven iç içe
Yepyeni bir göz takınıyordum tez
Senin senden önceni görmeyesiye
Adın Ayşe miydi, ayşemayşe miydi ne

Kıraça daldım çok, kireçe kerpiçe som buğday ekercesine
Yufkayı un-ufak edercesine, ne ki en acıkımlık
Gölgesinde bir leş yatırın çınarına ilk balta bu sevi
İçi vıyıl vıyıl kurt, o da bir çeşni
Ama kıc cebimde hep o yassı şişe
İlle seni övdüm seni bildim seni sevdim yaşadım
Öyle bir gidişat ki pırnakıl bencesine
Herkese duyur emi
Ötesi tüm ayşemayşe

Ha, bir de o dulun penceresine tırmanmıştım yaz serinliğinde
İbrişim dokurcasına keten kendir yerine
Ah ödünç Ayşe, ah yaşamın eğirdiği kıvrak yün
Kâh kendimi didiklercesine edindiğim büklüm filoş
Dur gitme
Büluğ gövdede bir yanı gevşek örgüm
Varını nakışlarcasına mıydı beni sevmen
Alı al moru mor kilimler saçağında
Bir azman çiçek gibi bükülmezliğimde, hoş
Dipdiri sırınayı tiftip de püskül kılmacasına
Sımsıcak, yorgan-döşek, bitirim

Maraş'ları Muş'ları hep geze geze
İstanbul'dan hiç mi hiç çıkmadım
Nice senler saysam yol boyunca sevdiğim
Tepeden tırnağa ayşemayşe

Sana bağdaş kuruşlarım mı? tuzuyaş'ın biriydim
Hep o ben yaşımda
İster şuydun de, ister buydun; doğrusu Metin
Eh, bana bir türkü şimdi, ilki Karacaoğlan'da

Hasan yanım hâlâ çocuk taa Alamanya'larda

Özetleyeyim mi?
Bu bir sevi tınazı
Ve de ben kırık-dökük bir yaba.

LEKE

Aşk bir anı
Mavi döşeli bir soyut resimde kıpkırmızı köşecik
Bir boğuk sesi andıran kulak çınlaması
Yaz bitimlerinin ilk kırağısında
Yorgun yağmasında gün bitimlerinin
O dişleri seyrelmiş düşte
Ette pörsümüş
Elle tutulurcasına somut

MAVİŞ

Salt lacivertler morlar mı
Daha zindan gibiler bile o maviyi doğurur
Bakarsın düğün-dernek çalgılarını andırır
Çengi-kıyamet
Bastın mıydı bamteline

Tıklım tıklım mavişimiz o, bunca göz dolusu
Katırlar kuzular kızoğlankızlar boynunda boncuk boncuk
Gökte mi her ilkyaz, yeni sağılmış sütte mi azıcığı
Nasıl da ışıyor sabahla, mine denen o otçiçek
Belki bir külaltı çini kırıntısında kamaştırıcı yalaz
Belki bir oya ışığı yansıyan tavanda dünyalar kadar
Ve çağınca en keskini daha da bileye bileye

Ha, şimdi gelelim onu karalamanın yeltenikliğine
Durun hele
İrecep Ağa denen it
Hacı Irıza denen hergele
Maviş dediğim şey öncelikle sizden çoook çok öte,
Sonracığıma, sağduyuya en Türkçe yanıt...

Mavilt!

MİDİLLİ

Cimcime hayasında az mora çalan
Kum gibi kısrak çifteleri
Sonra apansız sağrısı seğiriyor
Hiç kaşağısız falan

Ama çün tökezlediğinde
Aygırların yelesi

PIRNA

Ölü et çiğnemekten dişlerimde kefeki
Bende kalan gözleri habire kapkaranfil

Seni bilmem ben sevdim, içim zaten kamaşık
En kükremiş pırnayı dikiyordum az daha
Boşver şimdi aşkolsundu maşkolsunduya
Gerdanımdan sıza sıza üstelik

Beni içiresi içiresi şu pezevenk temmuzda
Sevdiresi o zilzurna etini
Ama üç gün ama beş, her ne boksa
Beni doya zoya zıkkımlanası

Oysa ben bazlamalara çökeleklere borçlu bir tıfıl
Kötü günde edinirsen daha da cıvır sevi

KURAK

En sevdiğim camgüzellerinden sızmıyor, gün battı ve sen sesi
Ve senle ben, eh gün de battı, sevdiğim çiçeklerden bile sızmıyor
Eve her döndüğümde kapıduvar, o çimen su kupkuru
O kıvrak su bir odun, eve döndüğümde inik dükkân kepenkleri
ve biz uğultusu
Varıp bir kavşağa duralıyorum tüh, damıtılmaz zilli su
Tüh, o su zili, varıp bir ibriksi köşeye dineliyorum ilk
Kitapları boşladım, ille de bir su-mu, ille de musluk
İlle bir suyun musluk yöresi, kitapları boşladım, ocağı da mumu
da
Erişince ağustosa hadi a canımdı, sonra sığ sarnıçlar, olsun
Sonra yayvan bakraçlar, erişince hadi a canımdı ağustosa, olsun
Ama hâlâ is damlıyor, sözde oluklar bomboştu güze
Güze yatkın oluklar tıntındı, ne ki hâlâ is damlıyor
Gevrek kertenkelenin göğüs yırtmacında bir meme, az öte dur, şaşı
doğa bu
Az ötelen, susak kertenkelenin iman tahtasında pörsük bir meme
Su, de dediğince milyar yılın tanımı, ohoo sen daha dünküsün
Su,
Bir serince küp çatlağı, oh, buğu buğu sızıyor
Sonradan bulutlar püsküresi o yosunlu yalağa

Su, ya da hürlük, ya da su

NE

Kırk yıllık bir gün batıyor, dedik ya bunlar yeni
Birazdan kibrit çaksam, zakkumlar hadi pembe
Zina böceğindeki, sığırcığın en telek ucundaki
Eflatunlar bile ışır, ışır da ne
Şurda ölü hürlükler, evet bunlar kilermeni

PAS

Us çıkmazları bir kör kilit ve sen o paslıda yoksun
Sana alışmaların usda sekmez zom kilidi
Niye de apansızdı şimdi şu akşam
Gece de gecikecek besbelli, niye sözde umutlu
Sabaha varamam ben, içimi doğraya doğraya
Ölürüm de emmem sevisizliği
Şu iki dizeyi dilerim bir tutsak okusun:
Neler emdinizse doğadan,
Yine o doğaya kusun!

PATLAK

Var, patla kırmızı balon
Var, pörsü

Günola daha da balonlaşmacasına
Var, yeniden şişin, kırmızılan
Bir bayram çocuğu üflemesiyle

Şişe söne esnekleş mi? uç ama
Bidaha pörsümemecesine

Başucunda kuştüyü gök

ANTİK A BEŞİK

Tanrısız bir salıncakta
Oğulla kız büyüyor
Tanrısız bir sütü emerekten
Ve usul kımıltılarla öle öle

Babaları nerde bunların
Anaları ne

BAMBAŞKA

Yarın bana geldiğinde...
— Sakın ha, gelme!

O gece suladığın aslanağızları açtı açacak...
— Kurcala, eşele n'olur, açmasınlar.

Kimi söz, kişiye neler neler sevdiriyor...
— Evet ama, şu ara sağırın sağırıyım!

Sana yeni bir mintan alsak, bir oynaş bulsak;
— Bana ne?

Bu son kış-kıyamet, önümüz bak bambahar...
— Yaz ola, size gele.

Şarap marap?
— İçmeyeceğim.

Yahu, dilimde tüy bitti;
Benim bir başka sevdiğim var!

ERKEN

Şu çocuğun eline şimşir bir topaç verseler şimdi
Bir küpeli uçurtma
Bir kâatla kurşunkalem
Çalar adamın suratına;
Ona çakı ona sapan ona para

GELE

Neyle geleceksin otobosla mı
Kuşla mı
Kuşla mı dediğim bunca dikende eşine eşine
Ya da bıktım şu Anadolu Rumeliliğinden diye
Mi geleceksin

Gel ya kendi sarmaşığından sarka sarka sız
Hani leylaklar açarken ilk pençeyi
Bir cin bulut gölgesinde tuza banık caneriği be
Yaş onbeşde evden tüymüşçesine e mi

SAKIRGA

Hep böyle mi çatırdar ön kemikler ilk ve hızlı kerpetende
İnciklerin iliklerin kıkırdakların çıtı çıkmaz, hep böyle midir, a
Sinsi suda apağır saman çöpünün yüzdürüşlüğü gibi
Gibi mi yüzer gerçekten

Dümdüz bir orman, ne ağacı ne otu, çalısız falan
Dümdüz bir dağ, dümdüz bir uçurum
Bir kör batağın yosun yosun dikenlerindeki
Konca fışkınları bile sülükçe sıvazlamadan

Yaz da bitti ha, yazıklar olsun sana a oğlan
Oysa biz daha ne Yedikule'ler, ne kan-revan kuyular, Zindankapı'lar
Ne ne Osmanların doğrandığını hiç mi hiç göremedik
Yazıklar olsun sana a Osman

El sıkışa-göz öpüşe ayrılındı o Van iskelesinde
Peki, serçe parmaklarımızda şu antika yüzük de ne
Sonra öne az eğik Kocayusuf gövdemizde savsak bir hey hey
Sanki davul zurnalar tefler curalar çiftenağralar eşliğinde
Ve de Türk mü Türk sakırgaların kancası avucumuzda sımsıkı
Teşekkür ede ede

Güzel sundurmanız daha da güzelleşecektir
Sinir ete değdiğinde

UMUT

Sanki zındandan çıktım, derim kamaşıyor
Bir papatya tırmanıyor paçamdan
Omuzuma bir bulut tünüyor
Tüyden hafif, sudan ince
Sevi bitti miydi seyrekleşiyorum
Sıklaşmam bir başkasına ilkce
Yarın öbürgün daha öbürgün
İlkyaz ve sen ille geliyor

ÇIN

Bu çıngırak
Bir el değdiğinde bin çınlar
Çın çın öter o yalnızlığınızda
Uzar belki ta bana varır
Bana ta vardı mıydı beni bırak
Üşüşür sevdiğimceler
Amanın o ne kalabalık

OSMAN'LI

Osman kim ben nesiyim bu dedikodu neden
Şurdan bir tavus kuşu aldı
İki de papağan yumurtası
Demli çayı da içip gitti dediler
Parasını vermeden
Osman'ın bir evi varmış sözde ben o eve gittiğimde
Bakır mangalların kıvılcımlı küllerine yumruk gibi patatesler gömülü
Oysa ben Osman'a küstüm küseli
İçanadolu'luğumda hep o yalan ev
O yiv

Dün bir ara Köprü'de gördüm bayat balıklar falan
Bir kör döğüşüdür bürümüş ki Osman'ı
Ayıp mı ettim bilmem
Atladım bir yandançarklı vapura
Merhaba bile demeden

ÇEKİRDEK

Gökte bir dümdüz arı
Otta bir meneviş
Bak elin elime değdi

Evde bir kuş kıpırtı
Sokakta örgü sesleri
Bak göz göze geliverdik

Suyun çekirdeğindeki

KANCA

Derken paldır-küldür bir aşk başlar
Şimdi büsbütün bir yağmur sanki
Derken bir aşk rendesi, aşk ısırığı
N' o sensiz gitmiyormuş
Deli değil ya rakı

KUŞMAZ

Alıp gittikleri bir darı-kenevir salağı kuşsa
Kalıntı kafesi pencereden sıpıtıveriyorum
Bizimkine, Hu! diyorum
Şu zikzak kuşlarımız bari bibok olsa

Hu duymamış, birileriyle beni mi çekiştiriyordu o sıra

Ha, söylemeyi unuttum, bir akçıl tomar bu türkü eşliğinde
Cılk kanaryaların ispinozların çirkeflediği suda
Yüze vuruveren "İşte biz buyuz"culuk gibi
Gagamız teleğimiz kirpiksizliğimizle ve

Dürzüler kurcaladıkça sevdasını saksağanın
Hani şöyle tüneğimsi de, ayakları aman o dala değmesinsi
Evet bu yaz bir kılçık silah altına taşıyabildik evi
Evet bu yaz Karacaoğlan'lara göçebildik anca

Sonra o Tacikistanlı karga, o Özbek serçe
Âhir zaman kuşları niye boyna uçuşur
Hu'nun değil canım
Bihoş kızın ve canımcığın gözlerinde

Ayışığa açık camda hırsızlama çırpınan
Hep o ayrık tohumu kadarcıklığında
Bit ısırıklığındaki tadda gidişen
Kuşul yalnızlığından hep kanat kanada
Hu

Oysa denmeliydi ki sana, pardon
A kuşlar, a bülbüller, a bön
Hani her ilkyaz kanatlanmalarınızın çözümü
Peşpeşe sökün eden güzlerle didişen
Sözde uça uça bir ökse dandinilikte

Daldın, Hu
Kafesteliğimizi habire mühürlüyorlar ayol
Civciv ispenç, piliç ligorin candarmaları

Hu, kızdın
Oysa bize doğru bizden yana biz için bizce bişeydi bu
Sana ne

KULUNÇ

Neymiş neymiş
Günü ve gündüzü upuyuyor Üsküdar'ınmış, ey kukasız ibrişim
Her kıçınkıçın'lığımızda önümüze serilen şu sicilli kilim
Yahu, müntehir oğlan Yusuf İzzettin hiç de bilmez miydi ki
Ta dededen arşınladığımız bir düncül bahar
Sulta güvelerinin kemirdiği ekşimik ve de en çiğ bazlamalar

Bir de sıçradılar ki attan, dur'lan, ne atı, buralar çınçın dağdağa
O kan-köpük, gez-göz-silme arpacık attan
Bir de bağdaş kurdular ki, ne bağdaşı, dün hababam ışıyor
Bir de baktılar ki, üç otuzunda bir zangoç imam
Öyle, hâlâ emzikte kımız ve silme zevzek Galata

Yok, Estergon kal'asıymış da, bizim evde bir mahmuz var
Yok, bre dilber aman
Yalan valla
Yerebatan saraylarında öte türküler niyeydi yasak
Bu hep bir kör kulunç oğuntusu, üşenmeden nerelere gelindi taaa
Kitli gürz, ödünç yürek ve cascavlak
Buralar şah Irza'nın hamamı mı ulan
Buralar İstanbul'un yedidağ öncesi tümsek üpÜsküdar

Neymiş, daha çıkamaz mıymış halvetten o sultan-multan
Haydin bir pire için yorgan yakanlar

AVLAK

Ardımdan kırk İstanbul ese ese
Bir hoşgeldin/hoşbulduk yelkeni bumburuşuk

Hep o aşna deniz merdiveni ya da uç kabarıyor, şimdi ne
Kızılı kırka yarık çatlağı mumlu bir yaz, amma da dişi
Sarar ortalığı o sırnaşık, o kenef aylandız yine
Açmaktayken yüzde yüz çiçek suların ertelenişi

Aşk (aşk?)
Yoktu benim sözlüğümde

Akşam yekindikçe dindi güz, kırk kışa teşne
Boyna istiyorum kendimi, niye güldün, evet kendimi
Seni ancak gördüğümde çalıyor demiştim ya
En içimde aşkın zincirleme zilleri

Büyür elbet kirpiklenir sen güzele baka baka
Ben çocuğun aşılanmaz hayli yaban gözleri

ÇAMUR

Işığın erkeklediğini
Peçe iğdişliyor mu acaba
Deniz niye çamur çakıldak
Sandalla bir aşnaya gittiğimizde
Duru havuzdan bir çirkef balık sıçrıyor
Kim tuta kim temizleye

Yaz inceliğinde
Niye şu üşüntü kaba-saba

KILÇIK

Hamsiciği yutan
Toriğe yutulan
Bir çapaklı omurgacık
Uskumruyu ayakta tutan

Pişinceetten soyunan

GÜNÜL

Niye tüm düne düne?

Bir sevişmen çıkageliyor, dünü dolamış diline:
Su altında saman yüzer mi? diyor;
Deli gibi sevdim, diyor, dünlerden nice dünde;
Bir şom sabun gibi kayıverdi elimden;
Oysa ben ona koskoca düşler adadım,
Keçiyollarında düştüm önüne...

Dün gelmemiş de, bugün da beklesin miymiş ee?

Yahu, dostlar, yarın ayın kaçı;
Günlerden ne?

KUDUZ

Gençliğimde gördüğümü iyice anısıyorum
Bir deli kuş uça/gelip ateşe konuyordu
Eşindirmez külsüz köze
Sonra ne mi oluyordu
N'olacak n'olabilir ki
Ateş kuduruyordu

BELGEVŞEKLİĞİ'NDEN HOMEROS'A

— Oktay Rifat'a —

Kış ortancalarında: O düş, "aynası çatlak konsol" laşıyor, 5 No.
bir lamba isi ev kuytusunu bürüyen, utlaşıveriyor, yıprak bir
oya.
Kimi gök, yani ödünç göğümüz: Yavan kayganalarda aşın zaman
aşımı, fare yeniği bir şiirimsi ya da yalancacık seviler mektu-
bu; pulsuz, pulu mühürsüz, imzasız da...
Yarısı sönük ağaçta: İpiskelet isketeler; kuş cıvıltılarını haniya an-
dıran bakırı sırıtmış ölü kazanlarının delik-deşik kepçelerle
kazınış gıcırtısına hınk! diyen...
Su ışığı: Çinkosu çatlak olukta bir çirkef zemzem damıtımı; güve
bile uğramaz, didiklemez nine hırkalar mı, çul kepenekler
mi, o ne?
O, o!!

İçimizden biri çıkıp da; yahu, şu sümsük çağanozun gözleri göz
değil! diyebildi mi?
Ama şimdi, bir bela sineğin göğsünü yarıp; yürek mürek değilmiş
bu! diyebiliyor muyuz;
Göçük göğsümüzü gere gere?

Baldıran tohumları, ayrık sürgünleri, aylandız fışkınları: Aykaranlık gecelerin şımarttığı, bir üflentilik yatır mumlarında, fitili tirfillenmiş zaçyağı kandillerinde...

İskorpiti daha yumurtada dikenleyen doğa: — Aslında biz —: Sonra da yozalmanın, ağulanmanın sağnağındaki sırılsıklamlığımızla övünen; Böbürlenmekle kalsa iyi; kahkahadan kırılan, kasıkları çatlayan — Aslında biz. —

Ve işte şimdi de, çıdamlı ama % 100 utkun üremeleri bir vıcık vıcık kısırlığa sıçratan belgevşekliği!

Ne ki o Aptülhamit, Aptülhakhamit yazları bitti biteli,
Anacığım her gelecek güz ölür.

Ve de hâlâ diri bir ilkyaz dizini: İlk ölü Homeros!

denizi itelemeye
kıyının gücü ne yete

İÇİNDEKİLER

DÜDÜKLÜ TENCERE

Düdüklü Tencere	9
Ballı Börek	10
Padişah Sayesinde	12
Padişahın İzniyle	14
Bit Yeniği	16
İş Güç Sahipleri	18
Aç Karnına Sakız	19
Aç Ayı	23
Dayı Bey	24
Kaldırım Mühendisi	26
Garip Kuşun Yuvası	28
Gidişat	31
Erkek Zeliha'nın Torunu	32
Dedikodu	34
Hikâye	35
Bekârlar	36
Akılsız Kalem	38
Harama Çözülmüş Uçkur	39
Ufuklarda Yükselen Nazenin Balon	41
Xavier Cugat	43
Hazır Kasabaya İnmişken Bir de Resim Çektirelim Dedik	44
Halkın Tuttuğu Yol	45
Okur-Yazar Yetiştirme Kursları	48
Ömür Törpüsü	49

Zurnanın Zırt Dediği Yer 50
Yeme de Yanında Yat 52
Aşk Mektubu 55
Kozalak Mahallesi 57
Masal Masal Matitas 60
Boynumun Borcu 64

SULTAN PALAMUT

Varken 67
Fantiri Fitton 69
Doku 71
Le Grand Parmak La Porte 72
Beniâdem 73
Çilingir Sofrası 74
Toprak 75
Çıngırak 76
Değerleme 78
Sen Gideli 79
Kısa Günün Kârı 81
İnat 83
Kerem Evi 84
Hanımefendi 85
Bilen Bilene 86
Erkenci 87
Şişedeki 88
Sofra Adabı 89
Yiğitleme 90
To Be Or Not To Be 91
Var mısın? 92
Eloğlu 93
Karanfil 94
Ayıptır Söylemesi 95
Arif Olan Anlasın 96

İnce Elek 97
Yuvarlak Hesap 98
Köroğlu 99
Sultan Palamut 100
Gökyüzü 102

ODUN

Islı 105
Hız 106
Yarındaki Dünler 107
Hadisene 108
Olağan 109
Daha Neler 110
Sezarın Hakkı 111
Odun 112
Konsolun Gözleri 114
Mor Deniz 115
Masa 116
Bildirmece 117
Kof Demirli Pencere 118
Uyan 120
Anı 121
Çetrefilli 122
Açık Seçik 123
Kafes 124
Nedircik Yavrusu 126
Peksimet 127
Lokman Hekimin Sev Dediği 128

HOROZDAN KORKAN OĞLAN

I.
Horozdan Korkan Oğlan 135

Eşcil 137
Yaşanık 138
Çılgar 139
Zımpara 140
Karpuz 141
Aşklama 142
Çekirdeksiz İncir 143
Gidişen 144
Yitikçi 145
Değilleme 146
Hadi Adyö 147
Lettrisme Diyor ki 148

II.
Hasan'lı Eşik 151
Yavru Ağzı 152
Bakla 153
Pastırma Yazı 154
Ça ça ça 155

III.
Umu 159

TÜRKİYE'NİN ADRESİ

İşleme 163
Çıt 164
Çaylak 165
Kavanozdaki 166
Dilnişin 167
Durgu 168
Çiğ Çiğ 169
Kuzguncuk 170

Kalıncacık 171
Kirpi 172
Türkiye'nin Adresi 175

AYŞEMAYŞE

Buzlucam 185
Ayşemayşe 186
Leke 188
Maviş 189
Midilli 190
Pırna 191
Kurak 192
Ne 193
Pas 194
Patlak 195
Antika Beşik 196
Bambaşka 197
Erken 198
Gele 199
Sakırga 200
Umut 201
Çın 202
Osman'lı 203
Çekirdek 204
Kanca 205
Kuşmaz 206
Kulunç 208
Avlak 210
Çamur 211
Kılçık 212
Günül 213
Kuduz 214
Belgevşekliği'nden Homeros'a 215

Dizgi: Özyalçın 27 93 89
Kapak Baskı: Mas Matbaacılık 28 55 22
İç baskı: Murat Ofset 27 81 82

METİN ELOĞLU

Yine

şiir

Bu kitapta Metin Eloğlu'nun 'ilk göz ağrılarım" diye andığı şu altı yapıt yer alıyor:
Düdüklü Tencere (1951, 1962); **Sultan Palamut** (1957); **Odun** (1959); **Horozdan Korkan Oğlan** (1961); **Türkiye'nin Adresi** (1965); **Ayşemayşe** (1968).

"Rahmetli Orhan Veli ile birlikte Eloğlu'nun ilk şiirlerinden birini okuduğumuz zaman, Orhan, kendine mahsus bir anlayış içinde 'İş var bu delikanlıda,' demişti. Sonradan Metin'in şiirleri Yaprak dergisinde yayımlanınca, Orhan'ın bu sözlerindeki isabeti öğrenmiş oldum." (1951)

— Fethi Giray

"Ödünsüzlük, kişiliğe düşkünlük, Metin Eloğlu'nun yalnızca yaşayışında değil, şiirlerinde de görülür. Sözgelimi, nerdeyse, dil içinde ayrı bir dil kurar: Kendine özgü bir sözlük yaratmaya yönelmekle kalmaz bilinen sözcüklerin kullanımında da kendine özgü bir yol tutmaya uğraşır. İşin önemli yanı, bu uğraşmayı genellikle dilin kurallarını çiğnemeden, Türkçenin tadını çıkararak — daha doğrusu, artırarak — gerçekleştirir." (1971)

— Asım Bezirci

adam 88

KİTAPÇININ KİTAP SARAYI